

Polski Bank
Komórek Macierzystych
FamiCord Group

Sprawozdanie Zarządu z działalności
POLSKIEGO BANKU KOMÓREK MACIERZYSTYCH S.A.
za 2015 rok

Data publikacji – 2 maja 2016 r.

Warszawa

List Zarządu	3
Podstawa publikacji	4
1 PBKM jako jednostka dominująca Grupy Kapitałowej PBKM	4
1.1 Podstawowe informacje nt. działalności Grupy Kapitałowej PBKM	4
1.2 Opis Grupy Kapitałowej	4
1.3 Opis zmian w organizacji oraz zasadach zarządzania Emitentem oraz Grupą Kapitałową	7
1.4 Zmiany zasad zarządzania Grupą kapitałową	7
2 Opis działalności PBKM	7
2.1 Opis podstawowych produktów i usług.....	7
2.2 Źródła przychodów	8
2.3 Rynki zaopatrzenia.....	9
2.4 Informacje o umowach znaczących dla działalności Spółki	9
2.4.1 Umowy i transakcje z zakresu działalności handlowej.....	9
2.4.2 Umowy kredytowe i umowy pożyczki.....	9
2.4.3 Transakcje z jednostkami powiązanymi	10
2.4.4 Poręczenia i gwarancje	10
2.4.5 Inne umowy istotne, w tym umowy ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji.....	10
2.5 Osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju	12
3 Sytuacja finansowa Spółki.....	13
3.1 Podstawowe pozycje sprawozdania finansowego PBKM	13
3.2 Wybrane pozycje ze sprawozdania z sytuacji finansowej.....	14
3.3 Wybrane pozycje ze sprawozdania z rachunku przepływów pieniężnych.....	15
3.4 Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe.....	15
3.5 Zarządzanie zasobami finansowymi	16
3.6 Inwestycje.....	16
3.7 Informacje nt. dywidendy.....	17
3.8 Wykorzystanie środków z emisji papierów wartościowych	18
3.9 Istotne pozycje pozabilansowe.....	18
3.10 Prognozy wyników finansowych.....	18
3.11 Zasady sporządzania sprawozdań finansowych	18
4 Perspektywy rozwoju Spółki i Grupy Kapitałowej oraz ryzyka i zagrożenia	18
4.1 Strategia Grupy Kapitałowej PBKM	18
4.2 Perspektywy i czynniki rozwoju spółki.....	19
4.3 Ryzyko prowadzonej działalności	24
4.4 Ryzyko finansowe	34
5 Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego	36
5.1 Zbiór stosowanych zasad ładu korporacyjnego	36
5.2 System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych	36

5.3	Akcje i akcjonariat.....	37
5.3.1	Kapitał zakładowy oraz akcje własne	37
5.3.2	Akcje w obrocie giełdowym	38
5.3.3	Struktura akcjonariatu	39
5.3.4	Wykaz akcji i udziałów podmiotów z Grupy Kapitałowej w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących.....	40
5.3.5	Uprawnienia do akcji Spółki	40
5.3.6	Ograniczenia związane z akcjami Spółki.....	41
5.3.7	Umowy zawarte pomiędzy akcjonariuszami	42
5.4	Specjalne uprawnienia kontrolne.....	42
5.5	Władze	43
5.5.1	Zarząd.....	43
5.5.2	Rada Nadzorcza.....	45
5.6	Sposób działania i zasadnicze uprawnienia walnego zgromadzenia oraz opis praw akcjonariuszy i sposób ich wykonywania	48
5.7	Opis zasad zmiany statutu	49
6	Pozostałe informacje.....	49
6.1	Postępowania przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej	49
6.2	Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych	50
6.3	Zagadnienia dotyczące środowiska naturalnego	51
6.4	Informacja o zatrudnieniu	51
7	Oświadczenia Zarządu.....	52
7.1	Oświadczenie Zarządu w sprawie rzetelności sprawozdań	52
7.2	Oświadczenie Zarządu w sprawie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.....	52
	Podpisy osób zarządzających.....	52

List Zarządu

Szanowni Państwo,

Z nieskrywaną satysfakcją prezentujemy Raport Roczny Polskiego Banku Komórek Macierzystych S.A. (PBKM) za rok 2015. Jest to nasz pierwszy raport okresowy, jaki publikujemy uzyskawszy status spółki notowanej na GPW i zarazem nasz debiut w dziedzinie stosowania się do zasad oraz korzystania z przywilejów płynących z bycia spółką giełdową. Dlatego w tym miejscu pozwolimy sobie na słowo wstępu, wyjaśniając przedmiot naszej działalności. Grupa PBKM – działająca na rynku międzynarodowym pod marką FamiCord Group – to najszybciej rosnący podmiot spośród liczących się banków komórek macierzystych w Europie. Zajmujemy się przede wszystkim pozyskiwaniem, preparatyką i wieloletnim przechowywaniem komórek macierzystych pochodzących z krwi pępowinowej i innych tkanek płodowych w celu zapewnienia dziecku lub członkom rodziny szybkiego dostępu do materiału biologicznego, który może być stosowany w nowoczesnych terapiach ratujących życie.

Przez ostatnie 14 lat intensywnie rozwijaliśmy się – zarówno organicznie, jak i poprzez przejęcia – i miniony rok pod kątem biznesowym był dla PBKM kolejnym rokiem dynamicznego wzrostu skali działalności i wyników finansowych. Przychody PBKM wzrosły w 2015 roku o 37%, do 62,4 mln zł. Skorygowana EBITDA zwiększyła się w tym okresie o 46%, do 24,8 mln zł a skorygowany zysk netto wzrósł o 34%, do 18,8 mln zł. Warto wyjaśnić, że dla celów porównawczych wyniki finansowe za rok 2015 skorygowane zostały o zdarzenia mające charakter jednorazowym – m. in. koszty programu motywacyjnego dla kluczowej kadry menedżerskiej w wysokości 5,4 mln zł oraz koszty przeprowadzenia pierwszej oferty publicznej w wysokości 1,4 mln zł i odpisu na zapasy w wysokości 0,5 mln zł.

Osiągane wyniki finansowe, jak również rosnący cash flow i niski współczynnik rezygnacji klientów (churn poniżej 1%) pozwalają nam regularnie dzielić się zyskiem z Akcjonariuszami – nasza polityka dywidendowa na kolejne lata zakłada rekomendowanie Walnemu Zgromadzeniu wypłatę do 50% skonsolidowanego zysku netto (podział zysku za rok 2015 został już dokonany). Dystrybucja zysków do Akcjonariuszy będzie współgrać z kontynuacją strategii rozwoju – naszym celem jest osiągnięcie jako Grupa na koniec 2019 roku 200 tys. przechowywanych próbek w segmencie B2C (z około 110 tys. na koniec 2015 roku).

Na zakończenie pragniemy podziękować Państwu za zainteresowanie okazane Grupie PBKM. Jesteśmy przekonani, że nasze starania zmierzające do nieustannego rozwoju biznesu zostaną docenione przez obecnych i nowych Akcjonariuszy, a najwyższe standardy, związane ze statusem spółki giełdowej, będą umacniać nasz profesjonalny wizerunek wśród wszystkich Interesariuszy oraz Klientów.

Z poważaniem,

Jakub Baran

Podstawa publikacji

Niniejsze sprawozdanie Zarządu Polskiego Banku Komórek Macierzystych S.A. (Spółka, Emitent, PBKM) z działalności w 2015 roku zostało sporządzone w związku z dopuszczeniem w dacie 22 kwietnia 2016 roku akcji Spółki do obrotu na krajowym rynku regulowanym. Tym samym począwszy od ww. daty Spółka objęta została m.in. obowiązkiem publikowania informacji okresowych obejmujących jednostkowy roczny raport oraz skonsolidowany raport roczny, w terminach oraz w zakresie wymaganym przepisami Rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych [...]. Raport roczny, którego elementem jest niniejsze sprawozdanie z działalności zostało sporządzone na podstawie § 91 oraz § 82 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych [...].

Emitent wyjaśnia przy tym, iż przed dopuszczeniem akcji Spółki do obrotu na rynku regulowanym zostały sporządzone sprawozdania finansowe (odpowiednio jednostkowe oraz skonsolidowane) za 2015 rok oraz sprawozdania zarządu z działalności Spółki oraz Grupy Kapitałowej Spółki (Grupa Kapitałowa PBKM, Grupa, Grupa PBKM) za ten sam okres, przy czym wskazane powyżej sprawozdania zarządu z działalności zostały sporządzone według zasad właściwych dla podmiotu nie posiadającego statusu spółki dopuszczonej do obrotu na rynku regulowanym. Sprawozdania finansowe oraz sprawozdania zarządu z działalności, o których mowa powyżej zostały zatwierdzone przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki w dniu 26 marca 2016 r.

1 PBKM jako jednostka dominująca Grupy Kapitałowej PBKM

1.1 Podstawowe informacje nt. działalności Grupy Kapitałowej PBKM

Polski Bank Komórek Macierzystych S.A. prowadzi działalność w zakresie sprzedaży usług polegających na bankowaniu komórek macierzystych wyizolowanych z krwi pępowinowej i innych tkanek popłodowych. PBKM jest największym rodzinnym bankiem komórek macierzystych w Polsce.

PBKМ jest jednostką dominującą w Grupie Kapitałowej PBKM. Dążąc do budowy swojego wizerunku, jako organizacji międzynarodowej, od 2010 roku spółki należące do Grupy stopniowo wdrażają posługiwanie się wspólną marką – FamiCord (FamiCord Group). Od 2015 roku wszystkie większe banki z Grupy PBKM są zobligowane do posługiwania się marką FamiCord Group w swoich logotypach. Ze względu jednak na siłę marek lokalnych, w większości przypadków nie stanowi ona członu formalnej nazwy rejestrowej (firmy), a jedynie jest dodawana jako element graficzny przy logotypach poszczególnych spółek z Grupy PBKM oraz używana w celach marketingowych.

FamiCord Group tworzy międzynarodową grupę banków komórek macierzystych z krwi pępowinowej. To druga, co do wielkości grupa w Europie pod względem ilości przechowywanych porcji krwi. Na przestrzeni ostatniego dziesięciolecia zaangażowanie kapitałowe PBKM w zakresie ekspansji zagranicznej objęło podmioty działające na rynkach rumuńskim, łotewskim, hiszpańskim, węgierskim, włoskim oraz tureckim. Poprzez partnerów jednej ze spółek zależnych usługi Grupy dostępne są także m. in. w Chorwacji, Serbii, Macedonii, Mołdawii oraz Bośni i Hercegowinie. W ramach współpracy zagranicznej, na podstawie umów partnerskich, Grupa współpracuje ze specjalistycznymi laboratoriami w Niemczech, Stanach Zjednoczonych oraz Szwajcarii. W 2015 roku w ramach FamiCord Group działalność rozpoczęła jednostka, której celem jest wdrażanie terapii z użyciem komórek macierzystych ze sznura pępowiny.

1.2 Opis Grupy Kapitałowej

PBKМ jest jednostką dominującą w Grupie Kapitałowej Polski Bank Komórek Macierzystych. W skład Grupy wchodzi Emitent oraz 14 podmiotów, z których siedem prowadzi bank komórek i tkanek, trzy usługi diagnostyczne, jedna tzw. szpital jednego dnia i jedna działalność usługową na rzecz pozostałych spółek z Grupy. Dwie spółki nie rozpoczęły jeszcze prowadzenia działalności operacyjnej.

Na datę sporządzenia sprawozdania w skład Grupy wchodzi Spółka, 12 podmiotów bezpośrednio zależnych oraz 2 podmioty zależne pośrednio.

Nazwa podmiotu	Przedmiot działalności	Udział w kapitale zakładowym/ogólnej liczbie głosów na dzień 31.12.2015
SIA Cilmes Sunu Banka (Ryga, Łotwa)	spółka prowadząca bank komórek i tkanek	bezpośrednio 100%
Krio Zrt. (Budapeszt, Węgry)	spółka prowadząca bank komórek i tkanek	bezpośrednio 95,56%
Biogenis S.R.L. (Bukareszt, Rumunia)	spółka prowadząca bank tkanek i komórek	bezpośrednio 100%
Sevibe Cells S.L. (Barcelona, Hiszpania)	spółka prowadząca bank tkanek i komórek	bezpośrednio 55,97%*
Famicord Italia S.R.L. (Mediolan, Włoch)	spółka prowadząca bank tkanek i komórek	łącznie 86,16% w tym: - bezpośrednio 68,57% - pośrednio (przez Sevibe Cells S.L.) 17,59%
Yaşam Bankasi (Ankara, Turcja)	spółka prowadząca bank tkanek i komórek	bezpośrednio - 85,0% kapitału zakładowego - 79,1% ogólnej liczby głosów
Diagnostyka Bank Komórek Macierzystych Sp. z o.o. (Kraków, Polska)	spółka prowadząca bank tkanek i komórek	bezpośrednio 100%
Cryoprofil S.A. (Warszawa, Polska)	spółka odpowiadająca za zakupy dla Grupy	bezpośrednio 100% minus jedna akcja
Stemlab Diagnostic S.R.L. (Galati, Rumunia)	spółka prowadząca laboratorium diagnostyczne	łącznie 100% w tym: - bezpośrednio 99% - pośrednio (przez Cryoprofil) 1%
Sevibe Testing S.L.U. (Girona, Hiszpania)	spółka prowadząca laboratorium diagnostyczne	pośrednio (przez Sevibe Cells S.L.) 55,97%
Famicord Hungary Krt. (Budapeszt, Węgry)	spółka prowadząca sieć punktów diagnostyki USG	pośrednio (przez Krio Intezet Zrt.) 95,56%
Instytut Terapii Komórkowych S.A. (Olsztyn, Polska)	spółka prowadząca tzw. szpital jednego dnia	Bezpośrednio: - 50,0% kapitału zakładowego - 53,5% ogólnej liczby głosów

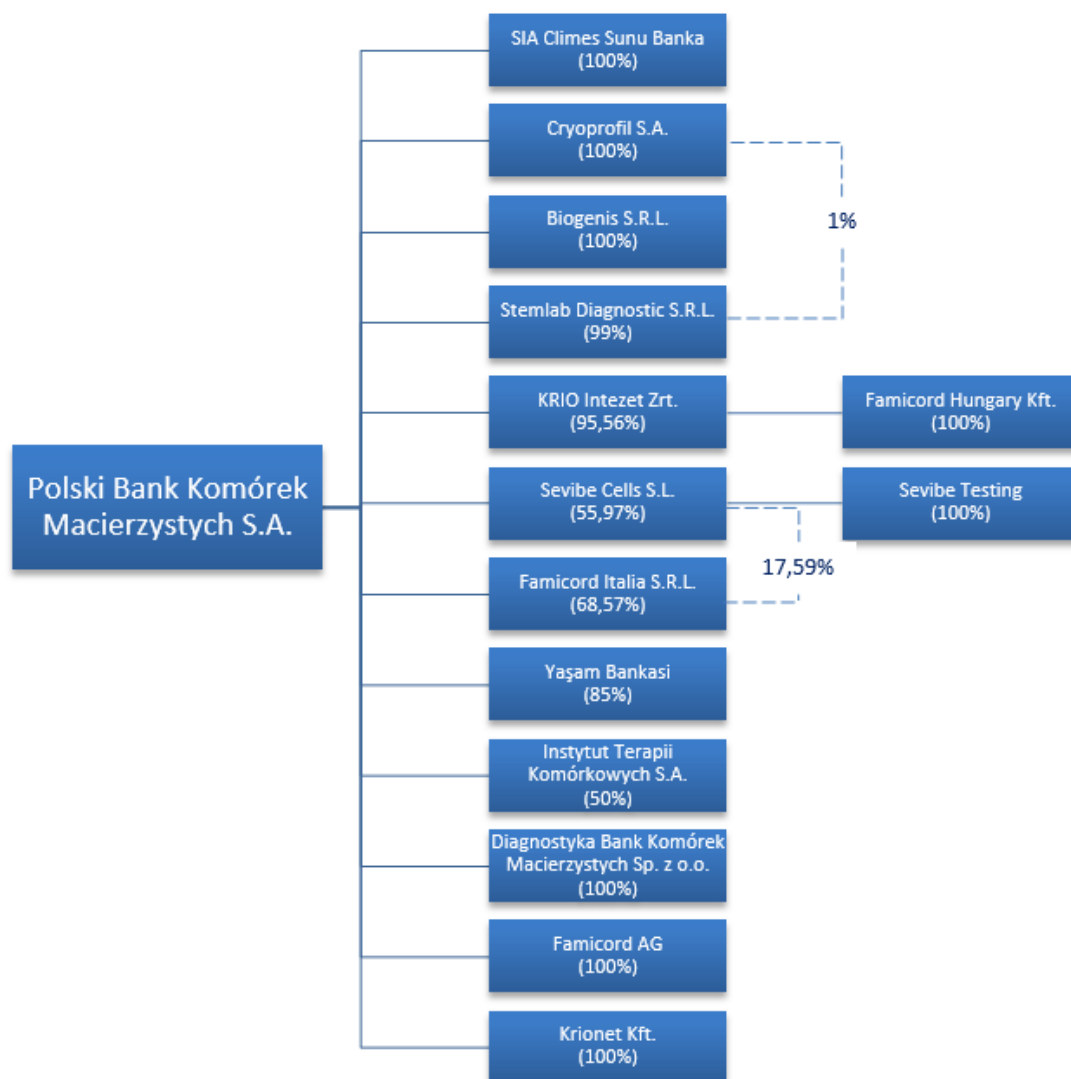
Famicord AG (Zurich, Szwajcaria)	spółka aktualnie nieprowadząca działalności operacyjnej	bezpośrednio 100%
Krionet Kft (Budapeszt , Węgry)	spółka aktualnie nieprowadząca działalności operacyjnej	bezpośrednio 100%

* zgodnie z MSSF 12, na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania w ocenie Zarządu Emitenta istnieje ograniczenie do podziału zysku w spółce zależnej Sevibe Cells, w której wymagana jest zgoda udziałowców mniejszościowych

Wszystkie spółki zależne wskazane w tabeli powyżej objęte są konsolidacją metodą pełną. Do dnia 31 maja 2015 roku konsolidacją objęta była również spółka Longa Vita, która z dniem 1 czerwca 2015 roku została połączona z Emitentem.

W okresie od dnia zakończenia okresu sprawozdawczego do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania nie miały miejsca żadne zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej PBKM.

Poniżej przedstawiono strukturę Grupy Kapitałowej na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania.

Na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania Emitent posiadał ponadto 10,0% udziału w kapitale i głosach na zgromadzeniu wspólników zawiązanej w 2014 roku RegenMed Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie. Po dniu

bilansowym, tj. 29 lutego 2016 roku PBKM przystąpił do spółki RegenMed Sp. z o.o. Sp.k. w charakterze komandytariusza. Do dnia dzisiejszego spółka nie została zarejestrowana w KRS.

Poza posiadaniem udziałów/akcji w podmiotach wskazanych powyżej Spółka nie posiada istotnych inwestycji oraz lokat kapitałowych.

PBKM nie posiada oddziałów/zakładów.

1.3 Opis zmian w organizacji oraz zasadach zarządzania Emitentem oraz Grupą Kapitałową

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem wystąpiły opisane poniżej zmiany w składzie Grupy Kapitałowej Polski Bank Komórek Macierzystych.

- Dnia 13 marca 2015 roku zawiązana została spółka Famicord AG z siedzibą w Zurychu. Jedynym udziałowcem spółki jest Polski Bank Komórek Macierzystych S.A. Kapitał założycielski spółki został ustalony na poziomie 200.000 CHF. Następnie uchwałą Zarządu jednostki dominującej podjęto decyzję o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki o 300.000 CHF.
- W kwietniu 2015 roku spółka Krio Intezet Zrt. objęła 25% udziałów w kapitale zakładowym spółki Famicord Hungary z siedzibą na Węgrzech. W wyniku dokonanej transakcji Spółka zwiększyła swój udział z 75% do 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki. Niniejsza transakcja została rozliczona jako transakcja nabycia udziałów niekontrolujących.
- Do dnia 31 maja 2015 roku w skład Grupy wchodziła spółka Longa Vita Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie w której Emitent posiadał 100% udziału w kapitale zakładowym/ogólnej liczbie głosów. W dniu 1 czerwca 2015 roku właściwy sąd rejonowy zarejestrował połączenie Emitenta ze spółką zależną Longa Vita. Połączenie nastąpiło na podstawie art.492 § 1 pkt 1) KSH, tj. w drodze łączenia się przez przejęcie, i zostało zrealizowane poprzez przeniesienie całego majątku Longa Vita na Spółkę oraz na podstawie art. 515 §1 KSH bez podwyższania kapitału zakładowego Spółki z uwagi na fakt, że Spółka była jedynym wspólnikiem Longa Vita. Zgodnie z art. 516 §6 KSH zastosowana została uproszczona procedura połączenia.
- W dniu 30 września 2015 roku zawiązana została spółka Krionet Kft. z siedzibą w Budapeszcie. Jedynym udziałowcem spółki jest Polski Bank Komórek Macierzystych S.A. Kapitał założycielski spółki został ustalony na poziomie 3.000.000 HUF.

1.4 Zmiany zasad zarządzania Grupą kapitałową

W 2015 roku nie miały miejsca istotne zmiany zasad zarządzania Emitentem oraz Grupą Kapitałową.

2 Opis działalności PBKM

2.1 Opis podstawowych produktów i usług

Działalność Spółki koncentruje się na pozyskiwaniu, przetwarzaniu (preparatyce) i przechowywaniu komórek macierzystych pochodzących z krwi pępowinowej i innych tkanek popłodowych na zlecenie osób fizycznych – rodziców spodziewających się dziecka (tzw. rodzinne bankowanie krwi pępowinowej lub bankowanie rodzinne). Celem pozyskiwania i przechowywania komórek macierzystych pochodzących z krwi pępowinowej jest zapewnienie możliwości ich przeszczepienia w przypadku wystąpienia chorób, głównie hematologicznych, u dawcy lub członków jego najbliższej rodziny. Przechowywane komórki pochodzące z innych tkanek, zwłaszcza sznura pępowiny, mogą z kolei zostać w przyszłości wykorzystane do przygotowania indywidualnych terapii.

Realizując autorski model biznesowy, PBKM proponuje swoim potencjalnym klientom szereg usług i produktów, z których podstawową jest pobranie krwi pępowinowej i przechowywanie komórek macierzystych z niej pozyskanych. Wśród odrębnie płatnych usług dodatkowych wyróżnić można dwie grupy:

- oferowane razem z pobraniem krwi pępowinowej, np. pozyskiwanie i przechowywanie komórek macierzystych z fragmentów sznura pępowinowego czy płukanie krwi łożyskowej, oraz

- usługi oferowane sukcesywnie w trakcie pozostawania klientem PBKM, np. ubezpieczenia i badania diagnostyczne.

Od 2014 roku Emitent prowadzi również działalność w zakresie wytwarzania produktów leczniczych eksperymentalnej terapii zaawansowanej bazujących na komórkach mezenchymalnych, pozyskiwanych ze sznura pępowinowego, jako odpadu medycznego. Działalność ta pod względem operacyjnym nie ma związku z bankowaniem rodzinnym krwi pępowinowej. Preparaty te są zamawiane przez wyspecjalizowane placówki medyczne i znajdują kolejne zastosowania w eksperymentalnym leczeniu chorób, w przypadku których zawodzi leczenie farmakologiczne.

2.2 Źródła przychodów

Działalność detaliczna – umowy z osobami fizycznymi (obszar B2C)

Znakomitą większość przychodów PBKM generuje obszar B2C. Dominują w nich przychody z usług pozyskiwania, preparowania i przechowywania komórek macierzystych pochodzących z krwi pępowinowej i innych wybranych tkanek, świadczone na rzecz klientów indywidualnych (tzw. rodzinne bankowanie krwi pępowinowej lub bankowanie rodzinne). Przychody w tym segmencie są również generowane ze sprzedaży innych usług na rzecz klientów detalicznych, w większości kupujących usługę bankowania rodzinnego, w tym np. badań i diagnostyki.

Klienci są pozyskiwani we współpracy z partnerami medycznymi, tj. lekarzami, pielęgniarkami, położnymi i innymi osobami mającymi kontakt z kobietami oczekującymi na poród. Partnerzy medyczni pracują w szpitalach, klinikach i prywatnych przychodniach nienależących do Spółki.

Pozostała działalność (obszar B2B)

Ze względu na przedmiot działalności i model działania w roku 2015 tylko niewielka część przychodów PBKM było generowanych w relacjach z partnerami biznesowymi. Część ww. przychodów związana jest z rozwojem działalności w obszarze terapii eksperymentalnych.

W 2015 roku w tym obszarze przychody ze sprzedaży generowane były z usług laboratoryjnych i przechowywania próbek komórek macierzystych na zlecenie innych podmiotów. Dodatkowo w 2015 r. dynamicznie rósł udział przychodów z nowego obszaru działalności, tj. usług medycznych, w ramach których wytwarzane są preparaty z komórek macierzystych na zlecenie klinik i szpitali.

Geograficzne kierunki sprzedaży

Spółka prowadzi działalność wyłącznie na terytorium Polski.

Niemniej za pośrednictwem spółek zależnych Grupa PBKM prowadzi działalność w krajach Europy Środkowo-Wschodniej (Polska, Rumunia, Węgry, Łotwa) oraz południowej (Turcja, Hiszpania, Włochy).

Segmenty działalności

Spółka prowadzi jednorodną działalność polegającą na pozyskiwaniu i przechowywaniu komórek macierzystych krwi pępowinowej. Ze względu na fakt, iż wartość obrotu ze sprzedaży innych usług, niż podstawowa nie przekracza 10% łącznych przychodów ze sprzedaży Spółka nie wydziela przychodów ze względu na rodzaje sprzedawanych usług. W związku z powyższym, w Spółce nie wyodrębniono segmentów działalności.

Spółka w Polsce prowadzi samodzielną działalność operacyjną, tj. posiada własne struktury sprzedażowe oraz zaplecze biurowe i laboratoryjne.

Niemniej na poziomie Grupy PBKM wyodrębnione zostały segmenty sprawozdawcze związane z geograficznym podziałem źródeł przychodów.

W 2015 roku na poziomie działalności Grupy Kapitałowej wyodrębniane były dwa segmenty tj.:

- rynek strategiczny - segment obejmujący podmioty osiągające przychody głównie na rynku krajowym, hiszpańskim;

- pozostałe rynki - segment obejmuje spółki osiągające przychody przede wszystkim na rynkach: węgierskim, rumuńskim, łotewskim, włoskim oraz szwajcarskim.

Uzależnienie od odbiorców

W 2015 roku udział żadnego z odbiorców nie przekroczył wartości 10% przychodów ze sprzedaży Spółki. Z uwagi na charakter prowadzonej działalności podstawowej skoncentrowanej na indywidualnych umowach zawartych z osobami fizycznymi nie istnieje ryzyko uzależnienia od jakiegokolwiek odbiorcy.

2.3 Rynki zaopatrzenia

W ramach prowadzonej działalności Spółka korzysta z dostaw materiałów obejmujących w szczególności zakupy materiałów medycznych, azotu technicznego oraz energii elektrycznej jak również usług (w szczególności najem pomieszczeń biurowych i laboratoryjnych, badania laboratoryjne, usługi pozyskiwania krwi ponoszone na rzecz szpitali i klinik, konsultacje medyczne oraz bankowanie w lokalizacjach nienależących do Spółki oraz usług kurierskie).

Ze względu na charakter prowadzonej działalności, Spółka nie jest uzależniona od jakichkolwiek dostawców. W 2015 roku udział żadnego z dostawców nie przekroczył wartości 10% przychodów ze sprzedaży Spółki.

2.4 Informacje o umowach znaczących dla działalności Spółki

2.4.1 Umowy i transakcje z zakresu działalności handlowej

Z uwagi na charakterystykę prowadzonej działalności operacyjnej oraz generowanie przychodów w głównej mierze w oparciu o indywidualne umowy zawierane z osobami fizycznymi przy jednoczesnym rozproszonym gronie dostawców PBKM w 2015 roku nie zawierała umów znaczących.

2.4.2 Umowy kredytowe i umowy pożyczki

Umowy kredytowe

Do dnia 30 września 2015 roku obowiązywała zawarta w dniu 1 października 2014 r. umowa o kredyt w rachunku bieżącym w wysokości do 3 mln zł zawarta pomiędzy Emitentem a mBank S.A. Środki pieniężne z kredytu były wykorzystywane na finansowanie bieżącej działalności Spółki, a spłata całości lub części kwoty kredytu przed upływem terminu ostatecznej spłaty odnawiała kwotę kredytu i powodowała, że kredyt mógł być wielokrotnie wykorzystywany. Od wykorzystanej kwoty kredytu bank pobierał odsetki według zmiennej stopy procentowej, które były obliczane według zmiennej stopy WIBOR dla kredytów międzybankowych O/N. Spółka dokonała spłaty kredytu w postaci salda debetowego rachunku bieżącego przed wygaśnięciem umowy kredytowej.

W dniu 6 listopada 2015 r. Emitent zawarł z mBank S.A. umowę kredytową o kredyt w rachunku bieżącym w wysokości do 3,5 mln zł. Oprocentowanie wykorzystanej kwoty kredytu jest równe stopie WIBOR dla kredytów międzybankowych O/N powiększonego o marżę banku. Środki pieniężne mogą być wykorzystywane na finansowanie bieżącej działalności Spółki, zaś spłata całości lub części kredytu przed upływem terminu ostatecznej spłaty odnawia kwotę kredytu, co powoduje, że kredyt może być wielokrotnie wykorzystany. Zabezpieczenie ww. umowy stanowi weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową. Jednocześnie na mocy postanowień umowy kredytowej, Spółka jest zobowiązana do przekazywania 50% wypracowanego zysku netto na kapitał zapasowy. Na dzień 31 grudnia 2015 r. Spółka wykorzystwała limit kredytowy w wysokości ok. 0,33 mln zł.

Poza ww. umowami kredytowymi Spółka w 2015 roku nie zawierała i nie wypowiedziała umów kredytowych, jak również nie zakończyła współpracy na podstawie istniejących umów kredytowych.

Jednocześnie po zakończeniu roku obrotowego tj. w dniu 22 marca 2016 r. Spółka zawarła z mBank S.A. umowę o kredyt obrotowy w wysokości 6 mln zł. Oprocentowanie kredytu zostało ustalone w oparciu o zmienną stopę procentową WIBOR 1M + marża. Środki finansowe pochodzące z kredytu zostaną przeznaczone i wykorzystane na wypłatę dywidendy za zysk osiągnięty w roku obrotowym 2015. Spłata należności z tytułu umowy kredytowej

została rozłożona na równe, miesięczne raty, a termin spłaty ostatniej przypada na dzień 30 grudnia 2016 roku. Zabezpieczenie ww. umowy stanowi weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Umowy pożyczek

W 2015 roku w obrębie Grupy PBKM udzielane były pożyczki, przy czym transakcje te realizowane były w ramach mechanizmów zarządzania płynnością na poziomie Grupy Kapitałowej PBKM. Z uwagi na wewnątrzgrupowy charakter tych transakcji zostały one wyłączone z procesu konsolidacji. Wszystkie tego typu transakcje zostały zawarte na warunkach rynkowych.

W ramach ww. transakcji wewnątrzgrupowych PBKM udzielił pożyczki spółkom Sevibe Cells, Sevibe Testing, Yasam Bankasi oraz Biogenis. Jednocześnie Spółka otrzymała pożyczki od Cryoprofil, Cilmes Sunu Banka, Krio, DBKM.

W 2015 roku Spółka nie była stroną umów pożyczek zawartych z jednostkami niepowiązanymi.

Zestawienie pożyczek zawartych z podmiotami z Grupy Kapitałowej w 2015 r. zostało zamieszczone w Sprawozdaniu z działalności Grupy PBKM za 2015 rok w punkcie 2.4.2 *Umowy kredytowe i umowy pożyczki*.

2.4.3 Transakcje z jednostkami powiązanymi

W 2015 roku Spółka była stroną transakcji z podmiotami powiązanymi, przy czym w okresie tym nie były zawierane z ww. podmiotami istotne transakcje na warunkach innych niż rynkowe.

Informacje nt. transakcji z podmiotami powiązanymi zamieszczone zostały w nocie 40 do jednostkowego sprawozdania finansowego PBKM za 2015 rok.

2.4.4 Poręczenia i gwarancje

Spółka jest stroną umowy poręczenia zawartą z Urzędem Skarbowym w Budapeszcie (Nemzeti Adó és Vámhivatal), na mocy której zobowiązała się do dokonania płatności zobowiązania podatkowego Krio w wysokości ok. 5,6 mln zł (409 mln HUF) w przypadku, gdy Krio nie uiszczy wskazanego powyżej zobowiązania podatkowego zgodnie z wydaną decyzją węgierskich władz podatkowych. Do 31 grudnia 2015 roku z należności spłacono już ok. 1,4 mln zł, a wartość pozostałego do spłaty zobowiązania ok. 4,4 mln zł (około 322 mln HUF).

Emitent jest stroną gwarancji udzielonej hiszpańskim organom podatkowym tytułem zapłaty zobowiązań podatkowych przez spółkę Sevibe Cells. Łączna kwota udzielonej gwarancji na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiła 124 tys. EUR, tj. ok. 522 tys. zł. Gwarancja obowiązuje do listopada 2017 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Emitent był stroną gwarancji udzielonej rządowi Katalonii tytułem spłaty nieoprocentowanej pożyczki na inwestycje udzielonej spółce Sevibe Cells. Łączna wartość udzielonej gwarancji na dzień 31 grudnia 2015 roku to 46 tys. EUR, tj. ok. 193 tys. zł. Gwarancja obowiązuje do listopada 2017 roku.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. Spółka wystawiła weksle o łącznej wartości 2.656 tys. zł. Są one powiązane z umowami przyznającymi dotacje oraz umowami leasingu finansowego.

2.4.5 Inne umowy istotne, w tym umowy ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji

Umowy zawarte w ramach Programu STRATEGMED II

Umowa w sprawie realizacji projektu „Regeneracja uszkodzeń niedokrwiennych układu sercowo – naczyniowego z wykorzystaniem Galarety Whartona jako nieograniczonego źródła terapeutycznego komórek macierzystych”

Dnia 23 lipca 2015 r. Spółka zawarła z Uniwersytetem Jagiellońskim – Collegium Medicum, Krakowskim Szpitalem Specjalistycznym im. Jana Pawła II, Jagiellońskim Centrum Innowacji sp. z o.o., Akademią Górniczo – Hutniczą w Krakowie oraz Śląskim Uniwersytetem Medycznym w Katowicach umowę konsorcjum w celu wspólnej realizacji projektu pt. „Regeneracja uszkodzeń niedokrwiennych układu sercowo – naczyniowego z wykorzystaniem

Galarety Whartona jako nieograniczonego źródła terapeutycznego komórek macierzystych”, finansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju („NCBiR”), realizowanego poprzez prowadzenie badań w zakresie przewidzianym we wniosku o dofinansowanie w ramach programu STRATEGMED II.

Strony ww. umowy konsorcjum ponoszą wobec NCBiR odpowiedzialność za prawidłowe i terminowe wykonanie zawartej umowy z NCBiR o wykonanie i finansowanie projektu, przy czym każda ze stron odpowiada za wykonanie przypadających na nią obowiązków w związku z realizacją projektu. Jako lider Konsorcjum został wybrany Uniwersytet Jagielloński-Collegium Medicum.

Dnia 21 września 2015 r. została zawarta pomiędzy NCBiR a Uniwersytetem Jagiellońskim – Collegium Medicum umowa o wykonanie i finansowanie projektu. Termin rozpoczęcia realizacji projektu został ustalony na dzień 16 listopada 2015 r., a termin zakończenia na dzień 15 listopada 2018. Okres realizacji projektu wynosi 36 miesięcy i jest podzielony na dwie fazy: (i) badawczą obejmującą badania podstawowe, badania przemysłowe lub prace rozwojowe, skierowane na zastosowania w działalności gospodarczej; (ii) przygotowań do wdrożenia obejmującej działania, których celem jest przygotowanie wyników fazy badawczej do zastosowania w działalności gospodarczej (tj. komercjalizacji).

Całkowity koszt realizacji projektu wynosi 37.016,3 tys. zł, wartość kosztów kwalifikowanych jest równa całkowitemu kosztowi realizacji projektu, z czego planowane łączne nakłady Emitenta wyniosą 3.110,0 tys. zł, zaś dofinansowanie z funduszy NCBiR przypadające na Emitenta wyniesie 1.330,0 tys. zł.

Umowa w ramach projektu „Potencjał terapeutyczny mezenchymalnych komórek macierzystych testowany w próbach klinicznych oraz in vitro – uzasadnienie dla bankowania scharakteryzowanych komórek”

Dnia 24 września 2015 r. została zawarta pomiędzy Warszawskim Uniwersytetem Medycznym, Uniwersytetem Warszawskim, Melitus sp. z o.o., Nanocellpharm sp. z o.o. oraz Timeless Chirurgia Plastyczna sp. z o.o. umowa konsorcjum w celu wspólnej realizacji projektu pt. „Potencjał terapeutyczny mezenchymalnych komórek macierzystych testowany w próbach klinicznych oraz in vitro – uzasadnienie dla bankowania scharakteryzowanych komórek”, finansowanego przez NCBiR, realizowanego poprzez prowadzenie badań w zakresie przewidzianym we wniosku o dofinansowanie w ramach programu STRATEGMED II.

Strony ww. umowy konsorcjum ponoszą wobec NCBiR odpowiedzialność za prawidłowe i terminowe wykonanie zawartej Umowy z NCBiR o wykonanie i finansowanie projektu, przy czym każda ze stron odpowiada za wykonanie przypadających na nią obowiązków w związku z realizacją projektu. Jako lider Konsorcjum został wybrany Warszawski Uniwersytet Medyczny.

Dnia 18 grudnia 2015 r. została zawarta pomiędzy NCBiR a Warszawskim Uniwersytetem Medycznym umowa o wykonanie i finansowanie projektu. Termin rozpoczęcia realizacji projektu został ustalony na dzień 1 kwietnia 2016 r., a termin zakończenia na dzień 31 marca 2019. Okres realizacji projektu wynosi 36 miesięcy i jest podzielony na dwie fazy: (i) badawczą obejmującą badania podstawowe, badania przemysłowe lub prace rozwojowe, skierowane na zastosowania w działalności gospodarczej; (ii) przygotowań do wdrożenia obejmującej działania, których celem jest przygotowanie wyników fazy badawczej do zastosowania w działalności gospodarczej (tj. komercjalizacji).

Całkowity koszt realizacji projektu wynosi 22.139,3 tys. zł, wartość kosztów kwalifikowanych jest równa całkowitemu kosztowi realizacji projektu, z czego planowane łączne nakłady Emitenta wyniosą 4.677 tys. zł, zaś dofinansowanie z funduszu NCBiR przypadające na Emitenta wyniesie 2.477,00 tys. zł.

Umowa w ramach projektu „Opracowanie innowacyjnej metody leczenia Epidermolysis Bullosa oraz ran przewlekłych innego pochodzenia za pomocą opatrunku biologicznego z materiału ludzkiego”

Dnia 25 listopada 2015 r. została zawarta pomiędzy Warszawskim Uniwersytetem Medycznym, Politechniką Warszawską, Instytutem Chemii i techniki Jądrowej, Uniwersytetem Medycznym w Łodzi, Eb Haus z siedzibą w Austrii umowa konsorcjum, której przedmiotem było powołanie konsorcjum naukowego w celu wspólnej realizacji projektu pt. „Opracowanie innowacyjnej metody leczenia Epidermolysis Bullosa oraz ran przewlekłych

innego pochodzenia za pomocą opatrunku biologicznego z materiału ludzkiego”, finansowego przez NCBIr, realizowanego poprzez prowadzenie badań w zakresie przewidzianym we wniosku o dofinansowanie w ramach programu STRATEGMED II.

Strony umowy konsorcjum ponoszą wobec NCBIr odpowiedzialność za prawidłowe i terminowe wykonanie zawartej umowy z NCBIr o wykonanie i finansowanie projektu, przy czym każda ze stron odpowiada za wykonanie przypadających na nią obowiązków w związku z realizacją projektu. Jako lider Konsorcjum został wybrany Warszawski Uniwersytet Medyczny.

Dnia 18 grudnia 2015 r. została zawarta pomiędzy NCBIr a Warszawskim Uniwersytetem Medycznym umowa o dofinansowanie Projektu. Termin rozpoczęcia realizacji projektu został ustalony na dzień 1 stycznia 2016 r., a termin zakończenia na dzień 31 grudnia 2018. Okres realizacji projektu wynosi 36 miesięcy i jest podzielony na dwie fazy: (i) badawczą obejmującą badania podstawowe, badania przemysłowe lub prace rozwojowe, skierowane na zastosowania w działalności gospodarczej; (ii) przygotowań do wdrożenia obejmującej działania, których celem jest przygotowanie wyników fazy badawczej do zastosowania w działalności gospodarczej (tj. komercjalizacji).

Całkowity koszt realizacji projektu wynosi 12.964,1 tys. zł, wartość kosztów kwalifikowanych jest równa całkowitemu kosztowi realizacji projektu, z czego planowane łączne nakłady Emitenta wyniosą 4.446 tys. zł, zaś dofinansowanie z funduszu NCBIr przypadające na Emitenta wyniesie 2.223 tys. zł.

Pozostałe umowy

W 2015 roku Spółka nawiązała współpracę z kilkoma nowymi ośrodkami w Polsce, które rozpoczęły eksperymentalne terapie w obszarze neurologii, ortopedii, okulistyki i hematologii z wykorzystaniem produktów ATMP wytwarzanych przez PBKM oraz zwiększyła skalę współpracy z dotychczasowymi partnerami w tym zakresie.

W roku 2015 nawiązano współpracę z Ukraińskim Bankiem Komórek Macierzystych z siedzibą we Lwowie, który pozyskuje klientów z terenów głównie zachodniej Ukrainy.

Poza umowami opisanymi w niniejszym sprawozdaniu w 2015 roku PBKM nie zawierała istotnych umów współpracy, kooperacji lub ubezpieczenia.

2.5 Osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju

Z uwagi na innowacyjny charakter działalności Spółki, nieustannie prowadzi ona w różnych formach prawnych i organizacyjnych szereg działań o charakterze badawczym i rozwojowym.

Ich wynikiem jest m.in. dysponowanie sześcioma pozwoleniami Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego na wytwarzanie leków zaawansowanej terapii komórkowej na potrzeby terapii eksperymentalnych. Pierwszym, już skomercjalizowanym, jest pozwolenie na wytwarzanie produktu leczniczego terapii zaawansowanej z komórek mezenchymalnych galarety Whartona. Dodatkowo, Spółka posiada pięć innych pozwoleń GIF, które na obecnym etapie jeszcze nie są przedmiotem komercjalizacji.

Spółka na bieżąco wprowadza ulepszenia technologiczne w oparciu o doświadczenia zdobyte na rynku amerykańskim przez członka Rady Naukowej – Zbigniewa Mrowca, własne badania i nowe wymagania zarówno prawa polskiego, jak i europejskiego oraz wymagania stowarzyszenia banków krwi AABB. Spółka zakończyła realizację projektu badawczego współfinansowanego w ramach programu 1.2 związanego z polepszeniem metody preparatyki komórek macierzystych. Wyniki są interesujące i zostały wdrożone komercyjnie. Projekt został w całości rozliczony na początku 2016r.

Kluczowym obecnie przedsięwzięciem z zakresu badań i rozwoju, realizowanym z podmiotami zewnętrznymi, są projekty badawczo-rozwojowe związane z realizacją programów Strategmed II, zaplanowane na lata 2015-2018. Spółka została zakwalifikowana do trzech dużych projektów, przy czym stan zaawansowania rozmów odnośnie uruchomienia w przypadku każdego z nich jest różny – szczegółowy opis ww. projektów został zamieszczony w

punkcie 2.4.5 *Inne umowy istotne, w tym umowy ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji* powyżej. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania wszystkie projekty są już realizowane.

Niezależnie od zaangażowania w program Strategmed II, Spółka przystąpiła do nowo utworzonej spółki RegenMed sp. z o.o., która ma prowadzić terapie z wykorzystaniem komórek macierzystych. Powodem inwestycji była wola zaangażowania się w przedsięwzięcie, dla którego – jako wykonawca usług medycznych, w ramach których m.in. wytwarzane są preparaty bazujące na komórkach macierzystych – Spółka jest i zamierza być jednym z kluczowych partnerów. Nie można wykluczyć, że bazując na związkach kapitałowych i współpracy biznesowej, Spółka będzie prowadziła wycinek swoich prac badawczo-rozwojowych we współpracy z RegenMed. Obecność w kapitale spółki pozwala też na pewną kontrolę merytoryczną nad jej działalnością.

Spółka posiada również pakiet kontrolny Instytutu Terapii Komórkowych S.A., będącego joint-venture z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim oraz osobą fizyczną. ITK wynajął już pomieszczenia od szpitala klinicznego w Olszynie i jest w trakcie przygotowywania kosztorysu ich adaptacji do potrzeb kliniki terapii komórkowych. ITK rozpoczął komercyjną działalność w kwietniu 2016 roku i ma skupić się, przynajmniej na początku, na prowadzeniu medycznych eksperymentów leczniczych kilku chorób neurologicznych.

Wspólnie z jednym lub kilkoma partnerami, Spółka planuje również inwestycję w spółkę prawa polskiego (SPV), której głównym celem byłoby przygotowanie i, po pozytywnym wyniku prób klinicznych, przeprowadzenie procesu rejestracji produktów leczniczych terapii zaawansowanej w Europejskiej Agencji Leków w Londynie. Spółka nie podjęła jednak istotnych wiążących zobowiązań prawnych ani finansowych w tym zakresie. Udział Emitenta w SPV będzie mniejszościowy. W przypadku pozytywnej odpowiedzi EMA, po przeprowadzeniu analizy ekonomicznej, Emitent rozważy zaangażowanie się w próby kliniczne związane z wytwarzaniem ww. produktów na masową skalę. Sposób finansowania SPV do momentu uzyskania scientific advice, zakres współpracy z PBKM, rola PBKM i SPV w kontekście prawa farmaceutycznego i stosownych dyrektyw Unii Europejskiej są w trakcie ustaleń z potencjalnym wspólnikiem.

Spółka jest również członkiem kilku inicjatyw rozwojowo-badawczych np. Polskiej Platformy Technologicznej Innowacyjnej Medycyny czy Śląskiego Klastra Transplantologii Szpiku.

3 Sytuacja finansowa Spółki

3.1 Podstawowe pozycje sprawozdania finansowego PBKM

Poniżej zaprezentowano pozycje rachunku zysków i strat za lata 2014 – 2015.

dane w tys. zł	2015	2014	zmiana	2015*	2014*	zmiana*
Przychody netto ze sprzedaży	62 426	45 577	37,0%	62 426	45 577	37,0%
Koszty działalności operacyjnej	47 736	30 200	58,1%	40 882	30 200	35,4%
Wynik ze sprzedaży	14 690	15 377	-4,5%	21 544	15 377	40,1%
EBITDA	17 489	17 015	2,8%	24 843	17 015	46,0%
EBIT (wynik z działalności operacyjnej)	14 846	15 120	-1,8%	22 200	15 120	46,8%
Wynik przed opodatkowaniem	15 029	16 964	-11,4%	22 383	15 120	48,0%
Wynik netto za okres sprawozdawczy	11 468	14 010	-18,1%	18 822	14 010	34,3%

*dane skorygowane o zdarzenia jednorazowe w postaci programu opcyjnego (5,4 mln. zł), koszty upublicznienia spółki (1,4 mln. zł), koszt odpisu na zapasy materiału biologicznego (0,5 mln zł)

W 2015 r. Spółka osiągnęła łączne przychody z bankowania rodzinnego (B2C) i w segmencie B2B na poziomie 62,4 tys. zł, czyli o 37% wyższe w porównaniu z rokiem poprzednim. Sprzedaż w segmencie B2C stanowi około 94% sprzedaży spółki. Poziom generowanych przychodów w B2C jest przede wszystkim pochodną liczby pozyskiwanych nowych próbek i wolumenu przechowywanych próbek z poprzednich lat, a także cen usług podstawowych i dodatkowych oraz stopnia rozpoznawania przychodów z umów zgodnie z zasadami

rachunkowości. Za oferowane usługi Spółka pobiera wynagrodzenie w dwóch modelach: przedpłaconym i abonamentowym. Natomiast w segmencie B2B sprzedaż jest uzależniona od wartości zawieranych kontraktów z podmiotami instytucjonalnymi, m.in. z Ministerstwem Zdrowia. Ponadto Spółka generuje przychody z usług medycznych związanych z wytwarzaniem leków na bazie komórek macierzystych.

W związku ze zwiększeniem skali działalności zwiększeniu uległy koszty działalności operacyjnej. Największymi pozycjami w grupie kosztów operacyjnych w 2015 roku były wynagrodzenia (17,4 mln zł) oraz usługi obce (15,4 mln zł).

W roku 2015 w pozycji Wynagrodzenia zostały zaksięgowane jednorazowo poniesione przez Emitenta koszty programu wynagradzania akcjami. Program ten zastąpił funkcjonującą od 2011 roku umowę między akcjonariuszami a kluczowymi pracownikami. W ramach zakończonego programu Spółka emitowała akcje obejmowane przez kluczowych członków kierownictwa, których część została przez Spółkę odkupiona i umorzona. Kwota kosztów, w zdecydowanej większości bezgotówkowych, zaksięgowanych z tego tytułu w ciężar roku 2015 wyniosła 5.406,3 tys. zł. W kosztach roku 2015 znalazły również odzwierciedlenie zaksięgowane dotychczas przez Spółkę koszty związane z upublicznieniem 1.447,9 tys. zł.

Za 2015 r. wynik ze sprzedaży po korekcie o zdarzenia jednorazowe wyniósł 21.544 tys. zł, co stanowiło wzrost o 40% wobec roku 2014. Skorygowana EBITDA w 2015 r. wyniosła 24.843 tys. zł, czyli ponad 46% więcej w stosunku do roku poprzedzającego. Skorygowany zysk netto za 2015 r. ukształtował się na poziomie 18.822 tys. zł wobec 14.010 tys. zł zysku netto za 2014 r.

3.2 Wybrane pozycje ze sprawozdania z sytuacji finansowej

W tabeli poniżej zaprezentowano wybrane pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.

dane w tys. zł	2015	2014
Aktywa trwałe	91 501	80 599
Aktywa obrotowe	20 871	12 413
Aktywa razem	112 372	93 012

Wzrost wartości aktywów zarówno w pozycji aktywów trwałych i obrotowych związany był przede wszystkim z pozycją rozliczeń międzyokresowych przychodów o charakterze długo- i krótkoterminowym i wynikał ze wzrostu skali działalności.

dane w tys. zł	2015	2014
Kapitał własny	68 633	59 682
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania długoterminowe	34 201	25 031
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe	9 538	8 299
Pasywa razem	112 372	93 012

Spółka utrzymuje stabilną strukturę finansowania, ponad 61% sumy bilansowej Spółki stanowią kapitały własne. Wzrost kapitału własnego w 2015 r. związany był przede wszystkim z wypracowaniem dodatniego wyniku finansowego. Wzrost zobowiązań długoterminowych w 2015 r. wynikał w dużej mierze ze zwiększenia pozycji rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego o ponad 3,6 mln zł. Wzrost zanotowała również pozycja przychody przyszłych okresów, korespondująca ze wzrostem rozliczeń przychodów po stronie aktywów.

3.3 Wybrane pozycje ze sprawozdania z rachunku przepływów pieniężnych

Poniżej przedstawiono wybrane pozycje z sprawozdania rachunku przepływów pieniężnych

dane w tys. zł	2015	2014	2015*	2014*
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	15 029	16 964	22 383	16 964
Korekty	(877)	(6 779)	(7 151)	(6 779)
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	14 152	10 185	15 232	10 290
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	14 495	10 290	15 575	10 290
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(7 298)	(6 677)	(7 298)	(6 677)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(7 723)	(5 903)	(7 723)	(5 903)
Środki pieniężne na początek okresu	1 394	3 684	-	-
Środki pieniężne na koniec okresu	867	1 394	-	-

* dane skorygowane o zdarzenia jednorazowe w postaci programu opcyjnego (5,4 mln. zł), koszty upublicznienia spółki (1,4 mln. zł), koszt odpisu na zapasy materiału biologicznego (0,5 mln zł)

Zdarzenia jednorazowe mające wpływ na sprawozdanie z rachunku przepływów pieniężnych opisane zostały w punkcie 3.1 niniejszego sprawozdania.

3.4 Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe

Poniżej przedstawiono wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe:

dane w %	2015	2014	2015*	2014*
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży	23,5%	33,7%	34,5%	33,7%
Wskaźnik rentowności EBITDA	28,0%	37,3%	39,8%	37,3%
Wskaźnik rentowności operacyjnej	23,8%	33,2%	35,6%	33,2%
Wskaźnik rentowności brutto	24,1%	37,2%	35,9%	37,2%
Wskaźnik rentowności netto	18,4%	30,7%	30,2%	30,7%
Wskaźnik rentowności aktywów ROA	10,2%	15,1%	16,7%	15,1%
Wskaźnik rentowności kapitału własnego ROE	16,7%	23,5%	27,4%	23,5%
Wskaźnik zadłużenia aktywów	4,5%	4,6%	4,5%	4,6%
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego	7,4%	7,1%	7,4%	7,1%

* dane skorygowane o zdarzenia jednorazowe w postaci programu opcyjnego (5,4 mln. zł), koszty upublicznienia spółki (1,4 mln. zł), koszt odpisu na zapasy materiału biologicznego (0,5 mln zł)

Poniżej zamieszczono definicje poszczególnych wskaźników finansowych:

- wskaźnik rentowności ze sprzedaży – stosunek zysku (straty) ze sprzedaży do przychodów ze sprzedaży,
- wskaźnik rentowności EBITDA – stosunek zysku (straty) na działalności operacyjnej powiększonej o amortyzację do przychodów ze sprzedaży,
- wskaźnik rentowności operacyjnej – stosunek zysku (straty) na działalności operacyjnej do przychodów ze sprzedaży,
- wskaźnik rentowności brutto – stosunek zysku (straty) brutto do przychodów ze sprzedaży,
- wskaźnik rentowności netto – stosunek zysku (straty) netto do przychodów ze sprzedaży,
- wskaźnik rentowności aktywów ROA – stosunek zysku (straty) netto do aktywów ogółem na koniec okresu,
- wskaźnik rentowności kapitału własnego ROE – stosunek zysku (straty) netto do kapitałów własnych na koniec okresu,

- wskaźnik zadłużenia aktywów – stosunek sumy zadłużenia z tytułu kredytów bankowych, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych oraz leasingu finansowego do sumy bilansowej,
- wskaźnik zadłużenia kapitału własnego – stosunek sumy zadłużenia z tytułu kredytów bankowych, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych oraz leasingu finansowego do kapitałów własnych ogółem na koniec okresu.

3.5 Zarządzanie zasobami finansowymi

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest zapewnienie zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, przy jednoczesnym zwiększaniu wartości Spółki dla akcjonariuszy.

Spółka monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Spółka wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.

[tys. PLN]	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Oprocentowane kredyty i pożyczki	4 056	4 264
Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	1 025	-
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	3 992	2 285
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty (-)	(5 085)	(3 144)
Zadłużenie netto	3 988	3 406
Kapitał własny	68 633	59 682
Kapitał i zadłużenie netto	72 621	63 087
Wskaźnik dźwigni	5,5%	5,4%

Wskaźnik dźwigni w 2015 roku i 2014 roku utrzymywał się na podobnym poziomie.

W ocenie Zarządu Emitenta na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Spółka posiada pełną zdolność do wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań.

3.6 Inwestycje

Inwestycje w 2015 roku

Poniżej zaprezentowano informacje nt. nakładów kapitałowych w 2015 roku.

dane w tys. zł	2015	2014
Rzeczowe aktywa trwałe	3 211	3 503
Udziały i akcje w innych podmiotach	-	5
Aktywa niematerialne	343	695
Razem nakłady kapitałowe	3 554	4 203

W 2015 roku największą kwotę nakładów (1.114 tys. zł) poniesiono na zakup nowej floty samochodów (zakup sfinansowany leasingiem finansowym). W roku 2015 Spółka poniosła też ze środków własnych nakłady na zakup urządzeń medycznych i laboratoryjnych (1 206 tys. zł), sprzętu IT (158 tys. zł) oraz wydatkowała 304 tys. zł na systemy wspierające wdrażanie elektronicznego biznesu w obszarze B2B. Kwota 204 tys. zł została przeznaczona na wyposażenie nowego biura w Warszawie. Pozostała wartość nakładów poniesiona została na rzeczowe aktywa trwałe niezbędne w dalszym prowadzeniu działalności.

Bieżące i planowane nakłady kapitałowe

W zakresie wiążących zobowiązań podjętych przez Spółkę w odniesieniu do nakładów kapitałowych w przyszłości należy wskazać na projekty w ramach Programu Strategmed II. Jest to obecnie kluczowe przyszłe przedsięwzięcie z zakresu badań i rozwoju realizowane z podmiotami zewnętrznymi, zaplanowane na lata 2015-2018.

Plany inwestycyjne na 2016 rok

W całym roku 2016 planowany jest wzrost nakładów w stosunku do roku 2015 wynikający z projektowanej rozbudowy laboratorium w Warszawie przy ul. Działkowej pod kątem wytwarzania produktów leczniczych zaawansowanych terapii komórkowych (szacowana wartość nakładów to ok. 4 mln zł) oraz dalszych nakładów na rozbudowę systemów informatycznych, głównie systemu ERP (szacowana wartość nakładów to ok. 1 mln zł). Spółka planuje sfinansowanie nakładów głównie środkami własnymi oraz leasingiem. Prace związane z rozbudową laboratorium w Warszawie przy ul. Działkowej zostały już rozpoczęte. Prowadzone są również rozmowy z potencjalnymi wykonawcami pozostałych prac i dostawcami wyposażenia.

Poza powyżej opisanymi, Spółka nie podjęła istotnych wiążących zobowiązań w zakresie planowanych nakładów inwestycyjnych.

W oparciu o posiadane zasoby finansowe oraz mając na względzie aktualną sytuację płynnościową PBKM Zarząd Emitenta nie identyfikuje zagrożeń w odniesieniu do możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych.

3.7 Informacje nt. dywidendy

Dywidenda z zysku za 2014 rok

W dniu 30 czerwca 2015 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki dokonało podziału zysku netto za 2014 rok przeznaczając 7.558.549,52 zł na kapitał zapasowy, a 6.011.658 zł na dywidendę.

Dywidenda z zysku za 2015 rok

Po dniu bilansowym Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki w dniu 24 marca 2016 roku podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto osiągniętego przez Spółkę, przeznaczając część zysku netto osiągniętego przez Spółkę w 2015 roku w kwocie 7.007.533,60 zł, tj. 1,48 zł na jedną akcję, na wypłatę dywidendy. Pozostała część przeznaczona została w całości na kapitał zapasowy. Dzień dywidendy został ustalony na 24 marca 2016 roku, a dzień wypłaty dywidendy na 31 marca 2016 roku.

Polityka w zakresie wypłaty dywidendy

Zgodnie z obowiązującą w Spółce polityką dywidendową, Zarząd zamierza corocznie rekomendować wypłatę dywidendy w wysokości nie wyższej, niż 50% skonsolidowanego zysku netto Grupy wypracowanego w roku poprzednim, uzależniając ostateczną treść rekomendacji od aktualnej sytuacji finansowej i płynnościowej Grupy oraz jej planów inwestycyjnych.

Zgodnie z art. 395 KSH, organem właściwym do powzięcia uchwały o podziale zysku (lub o pokryciu straty) oraz o wypłacie dywidendy jest zwyczajne walne zgromadzenie.

Ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy

Emitent nie jest stroną umów ani nie posiada zobowiązań, które ograniczałyby w jakikolwiek sposób wypłatę dywidendy w przyszłości za wyjątkiem zobowiązania wynikającego z zawartej przez Emitenta dnia 6 listopada 2015 r. umowy kredytowej o kredyt w rachunku bieżących z mBankiem S.A. o której mowa w punkcie 2.4.2 *Umowy kredytowej i umowy pożyczki*. Na mocy postanowień tej umowy, Spółka jest zobowiązana do przekazywania 50% wypracowanego zysku netto na kapitał zapasowy.

3.8 Wykorzystanie środków z emisji papierów wartościowych

W 2015 r. Spółka przeprowadziła emisję akcji serii J. Celem przeprowadzonej emisji akcji było objęcie akcji przez kluczowych menedżerów Spółki w ramach realizacji obowiązującego przed upublicznieniem programu motywacyjnego.

Środki pozyskane przez Spółkę w kwocie 58.700 zł z emisji akcji serii J zostały przeznaczone na bieżące wydatki operacyjne.

Przeprowadzona w 2016 roku oferta publiczna akcji obejmowała sprzedaż wyłącznie akcji posiadanych przez dotychczasowych akcjonariuszy. Tym samym Spółka nie otrzymała żadnych wpływów ze sprzedaży akcji w ramach oferty publicznej.

3.9 Istotne pozycje pozabilansowe

Zgodnie z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Emitenta (tj. przepisy MSSF) Spółka nie posiada zobowiązań warunkowych. Jednocześnie według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku zadłużenie pozabilansowe Spółki wynosiło 7.266 tys. zł i składały się na nie zobowiązania z tytułu nierozwiązywalnych umów najmu pomieszczeń biurowych oraz samochodów osobowych.

3.10 Prognozy wyników finansowych

Spółka nie publikowała i nie planuje publikować jednostkowych oraz skonsolidowanych prognoz finansowych na rok 2015.

3.11 Zasady sporządzania sprawozdań finansowych

Niniejsze Sprawozdanie Zarządu z działalności PBKM w okresie od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku zawiera informacje, których zakres został określony w § 91 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim.

Sprawozdanie finansowe Spółki zawarte w ramach raportu za rok obrotowy 2015 sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską („MSSF”). MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

4 Perspektywy rozwoju Spółki i Grupy Kapitałowej oraz ryzyka i zagrożenia

4.1 Strategia Grupy Kapitałowej PBKM

Strategia Spółki z uwagi na zaangażowanie kapitałowe w spółki zależne prowadzące działalność na rynkach zagranicznych jest zbieżna ze strategią Grupy Kapitałowej PBKM.

Grupa rozwija swoją działalność przede wszystkim na rynkach, na których jest już obecna, skupiając się na wzroście organicznym, pozostając jednocześnie otwartą na wszelkie akwizycje, które mogą przyczynić się do jej rozwoju i budowy wartości dla akcjonariuszy. Tym samym, najważniejszym czynnikiem wzrostu dla Grupy jest tempo i skala pozyskiwania nowych próbek do bankowania, a celem strategicznym jest zachowanie obecnego tempa wzrostu pozyskiwania nowych próbek do bankowania w obszarze B2C (próbki przechowywane na podstawie umów zawartych z osobami fizycznymi).

Dla realizacji strategii Grupy kluczowymi elementami są:

- (i) wykorzystywanie i wzmacnianie dynamicznego wzrostu zainteresowania bankowaniem komórek macierzystych w wybranych krajach poprzez edukację, mającą na celu zwiększenie penetracji usługi bankowania komórek macierzystych i tkanek w tych krajach,

(ii) wykorzystanie rosnącej liczby zastosowań komórek macierzystych w leczeniu różnych chorób i działania Grupy w celu zwiększenia liczby tych zastosowań oraz

(iii) systematyczna budowa wizerunku Grupy, konsolidującej działalność pod marką FamiCord Group, jako dużego, stabilnego gracza na rynku.

W ocenie Spółki, szybki wzrost świadomości potencjalnych klientów, edukowanych w zakresie możliwości leczniczych istniejących dla osób posiadających zbankowane próbki komórek macierzystych lub tkanek, pozwala na istotne zwiększanie zainteresowania bankowaniem ze strony potencjalnych klientów, co powinno się przyczynić do wzrostu penetracji rynków, na których Grupa jest już obecna. Poprzez penetrację należy rozumieć odsetek dzieci rodzących się, których rodzice korzystają z usługi bankowania rodzinnego. Dzięki koncentracji i intensyfikacji działalności operacyjnej w wybranych krajach europejskich działalność Grupy odnosi coraz większe korzyści wynikające z efektu skali.

Grupa koncentruje działania rozwojowe w krajach zakwalifikowanych do segmentu Rynki strategiczne, charakteryzujących się w ocenie Emitenta największym potencjałem ze względu na bezwzględną liczbę urodzeń oraz stopień obecnej oraz przewidywanej penetracji rynku. Ze względu na potencjał rynków oraz relatywnie niską penetrację, jako szczególnie ważne dla swojego rozwoju Emitent uznaje Polskę i Turcję. W tych krajach podejmowane są obecnie działania zmierzające do wzrostu penetracji, ukierunkowane przede wszystkim na rozwijanie świadomości, zarówno potencjalnych klientów, jak i środowiska medycznego. Emitent planuje także dalsze zwiększanie udziału w rynku hiszpańskim, który jest obecnie największy w Europie. Zarząd zakłada, że zachowanie obecnego tempa wzrostu będzie możliwe dzięki dalszemu rozwojowi Grupy na rynkach zaliczanych do segmentu Rynki strategiczne, w którym z roku na roku Grupa pozyskuje coraz więcej próbek w obszarze B2C. W 2013 roku liczba próbek wzrosła o ok. 7,0 tys. szt., w 2014 o ok. 9,4 tys. szt., a w 2015 o ok. 12,5 tys. szt.

Rynki rumuński i węgierski są istotne dla Grupy ze względu na ich wielkość i mocną pozycję spółek zależnych na tych rynkach. Potencjał wzrostu wydaje się tam jednak nieco mniejszy.

Bazując na swoim dużym doświadczeniu, poza wzrostem organicznym Spółka nie wyklucza przeprowadzenia akwizycji – Grupa sfinalizowała dotychczas kilkanaście przejęć.

Istotnym czynnikiem dla rozwoju Grupy i poziomu jej przychodów oraz wyników finansowych jest systematycznie rozwijanie portfolio usług dodatkowych, oferowanych równoległe z podstawowym zakresem usług, tj. pozyskaniem, przetworzeniem i przechowywaniem komórek macierzystych z krwi pępowinowej. Do usług dodatkowych należą m.in. pobrania komórek ze sznura pępowinowego, pozyskanie krwi łożyskowej, badania diagnostyczne, konsultacje medyczne, usługi ubezpieczeniowe. Co bardzo ważne, znacząca część usług dodatkowych jest oferowana nie tylko na etapie pozyskiwania krwi pępowinowej, ale również później, w trakcie trwania umowy przechowywania, co pozwala finalnie na zwiększenie przychodów uzyskiwanych z jednego klienta.

Oczekując wzrostu zainteresowania tym obszarem działalności, Grupa planuje rozwijanie prac nad indywidualnymi terapiami eksperymentalnymi z zastosowaniem komórek macierzystych. Preparaty do terapii indywidualnych mogą być przygotowywane przez Grupę nie tylko dla klientów posiadających próbki krwi zbankowane w podmiotach należących do Grupy lub z nią współpracujących, ale również dla lekarza lub kliniki, którzy zlecą Grupie wytworzenie odpowiedniego preparatu z komórek macierzystych dla swojego pacjenta. Rozwijanie potencjału do przygotowywania środków leczniczych jest więc niezwykle istotne, zarówno ze względu na potencjał biznesowy, jak i na aspekty marketingowy i wizerunkowy działalności bankowania krwi.

4.2 Perspektywy i czynniki rozwoju spółki

Poniżej Spółka opisuje czynniki, które mogą mieć wpływ na przyszłe wyniki Spółki oraz Grupy PBKM.

Sytuacja makroekonomiczna w krajach Unii Europejskiej

Okres stabilności gospodarczej lub rozwoju gospodarczego w większości państw Unii Europejskiej w latach 2012-2014 przyczynił się do spadku bezrobocia, poprawy nastrojów społecznych oraz wzrostu skłonności do

konsumpcji w gospodarstwach domowych. Dzięki temu wzrosła również skłonność do wydatkowania środków na opiekę medyczną, co powinno bezpośrednio przełożyć się na zainteresowanie ofertą Grupy i zwiększanie przez nią przychodów ze sprzedaży. Wyjątek może stanowić Hiszpania, która wyjątkowo mocno została dotknięta kryzysem gospodarczym, jednak oczekuje się, że w średniej perspektywie również ona przezwycięży załamanie gospodarcze i powróci na ścieżkę trwałego wzrostu.

Sytuacja makroekonomiczna w Turcji

Nieco odmienna sytuacja panuje w Turcji, która po ponad dziesięciu latach bardzo szybkiego wzrostu gospodarczego znalazła się w 2015 roku w trudniejszej sytuacji gospodarczej, co odbija się m. in. na wartości tureckiej liry. Zdaniem ekonomistów, pomimo znaczącego spadku dynamiki wzrostu PKB w kolejnych latach, nadal można oczekiwać dodatniego tempa wzrostu PKB, wyższego niż w większości państw UE. Należy jednak brać pod uwagę, że Turcja pozostaje państwem o relatywnie wysokim ryzyku politycznym i gospodarczym, wynikającym z różnic religijnych i etnicznych oraz bliskości z ogarniętymi niepokojami krajami Bliskiego Wschodu. W ocenie Emitenta, pod warunkiem braku dalszego pogorszenia koniunktury gospodarczej oraz silnych niepokojów społecznych czy politycznych, społeczeństwo tureckie nie będzie raczej wykazywało zmian w podejściu do wydatków konsumpcyjnych, w tym do wydatkowania środków na opiekę medyczną.

Regulacje dotyczące badań medycznych, w tym terapii eksperymentalnych oraz środków leczniczych

Obecnie obowiązujące regulacje dotyczące terapii eksperymentalnych, jak i przewidywane przez Grupę kierunki ich rozwoju w najbliższych latach, nie powinny negatywnie wpływać na możliwość rozwijania i komercjalizacji badań prowadzonych przez Spółkę, w szczególności na rynku polskim.

Zmiany prawa w krajach Unii Europejskiej

UE dąży do systematycznej aktualizacji wymagań stawianych podmiotom prowadzącym działalność w zakresie bankowania komórek macierzystych lub tkanek na poziomie prawa wspólnotowego. Nowe lub zmienione przepisy są implementowane w poszczególnych państwach członkowskich. Aktualizacje mają na celu podniesienie bezpieczeństwa pacjenta, standaryzację procesów i procedur oraz podniesienie jakości materiału biologicznego. Działania takie mogą za sobą nieść podniesienie kosztów działalności, jednak można założyć, że znaczący gracze w branży, do których zalicza się Grupa, będą w stanie szybciej i sprawniej dostosowywać się do nowych regulacji posiadając odpowiednie zaplecze ludzkie, organizacyjne, finansowe i skalę działania. Dokonujące się w okresie ostatnich trzech lat zmiany Grupa postrzega pozytywnie dla rozwoju własnego i branży. W dniu 11 września 2012 Parlament Europejski wydał rezolucję w sprawie dobrowolnego honorowego dawstwa tkanek i komórek (2011/2193 (INI)), w której znalazły się m. in. następujące stwierdzenia:

- „wiele dowodów potwierdza to, że alogeniczny przeszczep krwi pępowinowej okazał się już skuteczny u wielu pacjentów, oraz że istnieją również wiarygodne doniesienia, zgodnie z którymi w niektórych przypadkach przeszczepy autologiczne z wykorzystaniem tego rodzaju komórek mogą być skuteczne”,
- „przyznaje, że dokonał się istotny postęp naukowy w dziedzinie badań nad krwią pępowinową, która stanowi bardzo obiecującą alternatywę terapeutyczną w leczeniu wielu chorób, w tym chorób dziecięcych”,
- „zaznacza, że obecnie badania kliniczne nad leczeniem chorób niehematologicznych prowadzone są głównie poza granicami Unii Europejskiej, nawołuje zatem Komisje i Państwa Członkowskie do przyjęcia właściwych środków w celu ustanowienia ram regulacyjnych, które sprzyjałyby zwiększeniu dostępności komórek macierzystych krwi pępowinowej”.

Komisja Europejska wydaje się być również bardziej otwarta na dialog z rodzinnymi bankami komórek macierzystych, niż miało to miejsce w przeszłości. Jednym z powodów jest najprawdopodobniej trudna sytuacja ekonomiczna wielu banków publicznych, wynikająca z braku dostatecznego zaplecza finansowego. Pod auspicjami KE poszukiwane są mechanizmy pozwalające na współpracę pomiędzy bankami publicznymi i rodzinnymi. Unia Europejska pracuje również nad mechanizmami ułatwiającymi zaawansowane terapie komórkowe.

W niektórych krajach, w których Grupa prowadzi działalność, np. w Hiszpanii, można zaobserwować tendencje zmierzające do liberalizacji interpretacji przepisów dotyczących zasad bankowania komórek macierzystych lub tkanek. W innych z kolei, np. we Włoszech, pojawiają się interpretacje zaostrzające wykładnię prawa. Każda ze zmian interpretacyjnych może się przyczynić do wzrostu szans Grupy, zarówno poprzez bezpośrednie przełożenie na skalę biznesu, jak i na poprawę pozycji konkurencyjnej dzięki obecnie zajmowanej już przez Grupę pozycji rynkowej na poszczególnych rynkach.

Polityka rządowa w zakresie zasad funkcjonowania publicznej nieodpłatnej służby zdrowia w krajach prowadzenia działalności przez Grupę

W żadnym z krajów, w których Grupa prowadzi działalność, jak i nigdzie indziej na świecie, usługa pobrania, przetwarzania i bankowania komórek macierzystych dla każdej rodzącej kobiety nie jest objęta refundacją przez publiczny system opieki zdrowotnej. Utrzymywanie się takiego stanu jest warunkiem rozwoju Grupy na tych rynkach, gdyż w przypadku wprowadzenia usług świadczonych przez Grupę do tzw. koszyka usług refundowanych przez państwowe systemy opieki zdrowotnej popyt na usługi oferowane przez Grupę na warunkach komercyjnych uległby najprawdopodobniej istotnemu ograniczeniu.

Specyficznym wyjątkiem są Węgry, gdzie usługi Grupy mogą być w całości lub częściowo refundowane przez nieobowiązkowy, ale dodatkowo płatny tzw. drugi filar opieki zdrowotnej, powszechny wśród grupy docelowej Emitenta. Finansowanie odbywa się w nim na zasadach komercyjnych, jednak konstrukcja systemu niewątpliwie przyczynia się do popularności bankowania komórek macierzystych w tym kraju.

Należy jednak podkreślić, że w każdym z krajów w przypadku finansowania bankowania krwi przez system publiczny, pobrany materiał biologiczny trafia do rejestru publicznego i tym samym o jego wykorzystaniu może decydować wyłącznie państwo, a dawca traci wszelkie prawa do próbki. Tym samym może okazać się, że dawca będąc w potrzebie nie otrzyma materiału, gdyż jego wykorzystanie następuje wg kolejności zgłoszeń klinik transplantacyjnych.

Opodatkowanie usług Grupy podatkiem VAT

Istotnym elementem negatywnie wpływającym na dostępność bankowania komórek macierzystych dla klientów indywidualnych oraz wynik finansowy Grupy jest obecnie obciążenie sprzedaży większości świadczonych usług stawką podstawową podatku VAT przy niewielkim udziale usług opodatkowanych w kosztach Grupy.

Do 2010 roku na wszystkich rynkach, na których działała Grupa z wyjątkiem Włoch, bankowanie komórek macierzystych korzystało ze zwolnienia z VAT dla usług medycznych. Dnia 10 czerwca 2010 Europejski Trybunał Sprawiedliwości wydał wyroki interpretacyjne w sprawach C-86/09 (Future Health Technologies Ltd) i C-262/08 (CopyGene A/S) stwierdzając, że preparatyka krwi pępowinowej i bankowanie komórek macierzystych nie stanowi opieki medycznej, ani nie jest z nią bezpośrednio związane, a zatem usługom tym nie przysługuje zwolnienie.

Wyroki te w późniejszych latach były stopniowo uwzględniane przez ustawodawstwo i sądy kolejnych krajów członkowskich, co powodowało obniżkę cen netto, a tym samym stopniowe pogarszanie się rentowności sprzedaży. Wzrost cen konsumenckich oznaczał ograniczenie dostępności usługi i spadek popytu.

Wyroki ETS oznaczały w szczególności automatyczną zmianę interpretacji przepisów podatkowych obowiązujących w Hiszpanii. Spółka Sevice jeszcze w roku 2010 wprowadziła opodatkowanie VAT, złożyła korektę sprawozdań za lata 2008-10, a powstałe zobowiązanie po porozumieniu z władzami skarbowymi spłaca w ratach. W Rumunii formalnie nie nastąpiły żadne zmiany prawa, ale od 2011 roku spółka Biogenis zaczęła uwzględniać wartość należnego podatku VAT w cenie usług. W Polsce do końca 2010 roku zwolnione z VAT były wszystkie usługi medyczne, ale zmiana wprowadzona w ustawie pod koniec grudnia 2010 ze skutkiem od stycznia 2011 zastąpiła ten jednoznaczny przepis opisowym sformułowaniem. Emitent po złożeniu wniosku otrzymał wiążącą interpretację Ministra Finansów kwestionującą zwolnienie, którą następnie uchylił Wojewódzki Sąd Administracyjny, ale ostatecznie potwierdził Naczelny Sąd Administracyjny. W związku z tym w 2013 roku Emitent złożył korekty deklaracji podatkowych za lata 2011-2013, podnosząc ceny przechowywania o wartość podatku

VAT ze skutkiem wstecz zgodnie z zapisami w umowach z klientem. Nie spowodowało to istotnych zmian poziomu churn. W 2014 w węgierskiej spółce Krio kontrola skarbową za rok 2011 zakwestionowała zwolnienie usług z VAT. Spółka skierowała sprawę do sądu, równolegle składając korekty deklaracji za lata 2011-2014 i dodała do cen usług podatek VAT nie podnosząc równolegle istotnie cen brutto dla klientów, co przełożyło się na znaczące obniżenie cen i przychodów z bankowania próbki w roku 2015 w stosunku do roku 2013 i lat poprzednich, a także spowodowało jednorazowe naliczenie zaległego podatku VAT za lata 2011-2013.

Po dniu bilansowym, tj. w dniu 26 kwietnia 2016 roku sąd administracyjny w Budapeszcie uchylił decyzję Regionalnej Generalnej Dyrekcji Podatkowej Węgry Centrum z dnia 10 grudnia 2014 roku nakazującą spółce zapłatę zaległego podatku VAT za rok 2011 w wysokości 117,6 mln HUF (ok. 1,6 mln zł) oraz 31,6 mln HUF (ok. 0,4 mln zł) tytułem odsetek. Wyrok jest prawomocny, zaś Regionalnej Generalnej Dyrekcji Podatkowej Węgry Centrum przysługuje prawo złożenia apelacji (jednakże przedmiotem apelacji może być jedynie ewentualne naruszenie przez sąd administracyjny przepisów procedury sądowo-administracyjnej). Emitent po zapoznaniu się z uzasadnieniem Wyroku nie wyklucza złożenia przez Zarząd Krio korekt złożonych deklaracji podatkowych VAT, co będzie mogło mieć wpływ na skonsolidowane wyniki finansowe Emitenta, którego to wpływu Emitent nie jest w stanie oszacować na dzień publikacji niniejszego raportu. Szczegółowe informacje zawarte na temat wyżej wymienionego zawiadomienia zostały przekazane w raporcie bieżącym nr 13/2016 z dnia 26 kwietnia 2016 roku.

Jedną z rezolucji Parlamentu Europejskiego sugerowałaby w dłuższej perspektywie możliwość rewizji stanowiska na mówiące, że bankowanie komórek macierzystych stanowi element opieki medycznej. Problem obciążenia usług podatkiem VAT może dotyczyć również banków publicznych, potencjalnie podnosząc koszt opieki zdrowotnej, dzięki czemu można mówić o zbieżności interesów publicznego i prywatnego sektora zdrowia w zakresie zwolnienia wszystkich usług medycznych z podatku VAT. Biorąc pod uwagę wagę wyroków interpretacyjnych ETS, zwolnienie musiałoby jednak zostać zapisane w dyrektywie VAT, co oznacza, że raczej nie nastąpi to w ciągu najbliższych lat. Należy założyć, że powrót do zwolnienia usług Grupy z VAT lub opodatkowanie stawką obniżoną mogłoby spowodować wzrost wolumenu sprzedaży i poprawę wyników finansowych Grupy.

Według wiedzy Zarządu Emitenta, wszystkie usługi Grupy w krajach zaliczanych do segmentu Rynki strategiczne są obłożone podatkiem VAT zgodnie z obowiązującym prawem lokalnym oraz posiadanymi indywidualnymi interpretacjami podatkowymi, w szczególności w przypadku PBKM S.A. podatek VAT jest naliczany od wartości opłat za przechowywanie.

Systematyczne szkolenia i rozwój świadomości personelu medycznego

Ponieważ poziom sprzedaży Grupy będzie ściśle powiązany z jakością działań edukacyjnych do personelu medycznego realizowanych przez sieć sprzedaży, Grupa planuje kontynuować systematyczne szkolenia dla personelu medycznego będącego istotnym ogniwem w procesie budowania świadomości usługi, jak i zwiększać liczebność osób tworzących sieć sprzedaży na poszczególnych rynkach, co powinno umożliwić szersze dotarcie do personelu medycznego.

Struktura modeli płatności dla nowo zawieranych umów bankowania komórek macierzystych lub tkanek

Na bazie dotychczasowych obserwacji Emitent przewiduje, że co najmniej w roku 2016 na poziomie Grupy utrzyma się struktura umów zawieranych w modelach płatności abonamentowym i przedpłaconym, tj. około 2/3 nowych próbek będzie pozyskiwanych od klientów decydujących się na model abonamentowy.

Przychody ze sprzedaży

Pomimo zaburzeń przychodów ze sprzedaży związanych ze zmianami rozliczeń podatku VAT widocznych głównie w roku 2014 w segmencie Rynki pozostałe, Zarząd Emitenta oczekuje dalszego wzrostu przychodów Grupy w obszarze B2C w kolejnych okresach. Wpływ na to będą miały przede wszystkim wzrost przychodów z pozyskania i preparowania komórek macierzystych z krwi pępowinowej i innych tkanek oraz wzrost przychodów z przechowywania próbek, szczególnie w segmencie Rynki strategiczne. Na wzrost przychodów ze sprzedaży wpływ będzie miało również zwiększenie sprzedaży usług dodatkowych. Zarząd Emitenta oczekuje też wzrostu

przychodów z obszaru B2B, w szczególności przychodów z usług medycznych związanych z wytwarzaniem produktów ATMP na bazie komórek macierzystych.

Poziom cen

Średnia cena netto usługi w Polsce wzrasta systematycznie w związku z dołączaniem do usługi podstawowej opcji dodatkowych, natomiast w pozostałych krajach utrzymuje się na mniej więcej stałym poziomie. Należy jednak zauważyć, że w związku z koniecznością dostosowania się do zmian w interpretacji dot. stosowania podatku VAT (od 2013 roku w Polsce, a od 2014 na Węgrzech), ceny usług dla klientów Grupy wzrosły w różnym stopniu w zależności od kraju, nie przekładając się proporcjonalnie na wzrost przychodów Grupy.

Przychód rozpoznawany w pierwszym roku w modelu abonamentowym zwiększa się ze względu na zasady rachunkowości. Zasady rachunkowości przyjęte przez Grupę zakładają coroczne wydłużanie o jeden rok horyzontu rozpoznawania przychodów na próbkę w modelu abonamentowym w każdym z krajów prowadzenia działalności. Wynika to z ostrożnościowej zasady rozpoznawania przychodów w tym modelu płatności przez okres nie dłuższy, niż okres działalności prowadzonej dotychczas w danym kraju. Wobec powyższego, przy założeniu stałości pozostałych czynników, ze względu na rosnącą liczbę lat rozpoznawania wraz z upływem lat będzie rozpoznawany coraz większy przychód na próbkę. Przeliczając wykazywane w rozliczeniach międzyokresowych (aktywa) przyszłe przychody z modelu abonamentowego w przeliczeniu na jedną próbkę, od roku 2013 Grupa odnotowuje systematyczny wzrost tej wartości.

Poziom kosztów

Zarząd Emitenta przewiduje, że średni poziom kosztów pozyskania nowych próbek będzie stabilny. Ze względu na efekt skali, obniżki oczekuje się w zakresie jednostkowych kosztów przechowywania próbek.

Poziom zapasów

W ocenie Zarządu Emitenta, pomimo zakładanego wzrostu liczby nowo zawieranych umów i pozyskiwanych próbek, poziom zapasów nie powinien ulec znaczącym zmianom.

Należności nieregularne

Ze względu na strukturę sprzedaży, należności handlowe Grupy to praktycznie w całości kwoty należne od klientów indywidualnych z tytułu opłat za usługi związane z przechowywaniem komórek macierzystych lub tkanek. Grupa stosuje różne formy odroczonej i ratalnych płatności, w związku z czym saldo należności bieżących, którym nie upłynął jeszcze termin zapłaty, odpowiada przychodom z od sześciu do ośmiu tygodni działalności i stanowi 60% salda należności – Zarząd Emitenta ocenia, że wartość ta nie powinna ulec istotnej zmianie w kolejnym okresie. Pogląd ten wynika z faktu, że większość klientów opłaca faktury w pierwszych dniach po upływie terminu płatności, a tylko ok. 2% kwot wystawionych faktur nie zostaje opłacone w ciągu roku od upływu terminu.

Co do zasady, w przypadku niezapłacenia dwóch kolejnych faktur abonamentowych, spółki Grupy rozwiązują umowę z klientem, a próbka może zostać zniszczona. Wszystkie należności przeterminowane podlegają windykacji prowadzonej przez działy obsługi klienta, a następnie – jeśli kwota jest wyższa od kosztów postępowania – trafiają na drogę sądową i do egzekucji komorniczej. Po uzyskaniu stwierdzenia nieściągalności długu należności są spisywane w koszty. Ze względu na długotrwałość tego procesu, w bilansie figuruje znacząca kwota należności przeterminowanych powyżej 360 dni, na którą Grupa tworzy 100% odpis.

Utrzymanie aktualnego poziomu churn

Jednym z istotnych elementów dla wielkości przychodów i wyniku finansowego osiąganego przez Grupę jest wartość churn, kształtująca się w minionych okresach na stabilnym poziomie poniżej 1%. Mając na uwadze statystyki kształtowania się poziomu churn oraz przyczyny jego zmian w przeszłości, Grupa nie widzi obecnie czynników, które mogłyby istotnie wpłynąć na jego zmianę. Niemniej, ewentualne odchylenia od średniej ostatnich lat mogłyby wpłynąć na kształtowanie się przychodów Grupy.

Zwiększanie skali działalności poprzez przejęcia

Obecna skala działalności nie byłaby możliwa bez szeregu działań przekładających się na rozwój organiczny, z równoległym intensywnym prowadzeniem procesu przejęć i fuzji. Pomimo, że Grupa osiągnęła już pozycję w pierwszej trójce na wszystkich strategicznych dla siebie rynkach nie można wykluczyć, że w kolejnych okresach podjęte zostaną decyzje o kontynuacji konsolidacji obecnych rynków działalności, jak i wychodzeniu na nowe rynki, na których Grupa jeszcze nie jest obecna.

Badania nad terapiami eksperymentalnymi

Grupa zamierza systematycznie zwiększać zaangażowanie finansowe i organizacyjne w rozwój badań nad terapiami eksperymentalnymi z wykorzystaniem komórek macierzystych pozyskiwanych z różnych źródeł niebudzących wątpliwości etycznych, jak tkanki zwyczajowo użyczone podczas porodu (sznur pępowinowy, łożysko, krew łożyskowa etc.), tkanka tłuszczowa, czy szpik. Będzie ono widoczne, zarówno we współpracy z obecnymi partnerami w tym zakresie, jak i w innych nowych formułach, które mogą pojawić się w branży. Grupa planuje m. in. dalsze zaangażowanie w badania nad możliwościami płynącymi z zastosowania komórek mezenchymalnych, w szczególności w ramach programu Strategmed II. Emitent, jako jedyny polski podmiot komercyjny jest członkiem trzech konsorcjów w ramach programu Strategmed II, w ramach których zostaną rozpoczęte terapie komórkowe, m. in. w kardiologii, diabetologii, medycynie estetycznej.

Rynek terapii komórkowych na świecie rozwija się w sposób niezwykle dynamiczny – w środowisku medycznym mówi się o liczbie kilkudziesięciu tysięcy pacjentów rocznie, płacących za terapie od 25 do 40 tys. USD, przy czym liczba ta systematycznie rośnie. Emitent planuje rozwijać obecność na tym rynku głównie, jako usługodawca oferujący dostęp do przetworzonego materiału biologicznego. Dnia 1 sierpnia 2014 r. Spółka wraz z Uniwersytetem Warmińsko – Mazurskim oraz Panem Pawłem Kwiatkowskim podpisała akt zawiązania i statut spółki akcyjnej pod firmą Instytut Terapii Komórkowych S.A. (zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców KRS 29 września 2014 r.). Spółka posiada w Instytucie Terapii Komórkowych akcje dające prawa do 50% kapitału zakładowego oraz 53,5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu. Spółka posiada także uprawnienie osobiste do powoływania i odwoływania większości tj. 3 członków Zarządu i Rady Nadzorczej Instytutu Terapii Komórkowych. Działalność Instytutu Terapii Komórkowych, będzie skupiona na leczeniu pacjentów cierpiących na kilka chorób, przede wszystkim neurologicznych. Należy podkreślić silne przewagi konkurencyjne Emitenta w porównaniu z wieloma podmiotami zaangażowanymi w terapie eksperymentalne, w dużej mierze spoza Europy: (i) stosowane są wyłącznie komórki macierzyste o znanym pochodzeniu, pozyskane przy pełnej zgodzie dawcy i w podmiotach leczniczych, (ii) Emitent posiada stosowne zgody na wytwarzanie produktów leczniczych wydane przez Głównego Inspektora Farmaceutycznego, (iii) terapie odbywają się w kraju EU z zachowaniem wszelkich obowiązujących przepisów, (iv) wykorzystanie komórek macierzystych w leczeniu odbywa się za zgodą Komisji Bioetycznej. Ograniczeniem dla szerszego stosowania terapii jest obecnie konieczność zachowania eksperymentalnego charakteru leczenia, tj. produkty mogą być wytwarzane jedynie na zamówienie lekarza prowadzącego, indywidualnie dla danego pacjenta. Masowe wprowadzenie do produkcji i dostępność produktów „z półki” będzie możliwa po przeprowadzeniu prób klinicznych i uzyskaniu pozwoleń Europejskiej Agencji Leków, co Emitent, pod warunkiem uzyskania zgody Rady Nadzorczej, planuje w kolejnych latach.

Usługi dodatkowe

Dążąc do wzrostu przychodów uzyskiwanych z pojedynczego klienta, Grupa zwiększa przychody uzyskiwane od osób przechowujących komórki dzięki wprowadzaniu nowych produktów i usług, nie tylko medycznych. Przykładowo, od 2012 roku klientom w Polsce umożliwia się zawieranie ubezpieczeń oferowanych przez TU Allianz Życie Polska S.A.

4.3 Ryzyko prowadzonej działalności

Poniżej Zarząd przedstawia najważniejsze czynniki ryzyka, którymi tak Spółka jak i Grupa zarządza w celu minimalizacji ich negatywnego wpływu na działalność operacyjną.

Ryzyko związane z niezrealizowaniem strategii i dalszym rozwojem Grupy

Strategia rozwoju Spółki zakłada systematyczne zwiększanie liczby klientów i przechowywanych próbek komórek macierzystych lub tkanek, przede wszystkim w modelu płatności abonamentowych. Ponadto Spółka zamierza rozwijać ofertę usług, w tym angażować się w usługi przygotowywania i wytwarzania produktów leczniczych terapii zaawansowanych bazujących na komórkach macierzystych. Przyszła sytuacja majątkowa i gospodarcza Spółki, a także jej pozycja rynkowa, uzależniona jest m. od prawidłowego wdrażania i realizacji strategii rozwoju oraz szybkiego dostosowywania do zmieniających się warunków otoczenia.

Planowana przez Grupę dalsza ekspansja na obecnych rynkach działalności oraz ewentualna ekspansja na nowych rynkach, jak i rozwój nowych usług, wpływają w znaczący sposób na skalę i zakres prowadzonej działalności, wyznaczając nowe jakościowo kategorie wyzwań przed Grupą i jej kierownictwem. Grupa przewiduje w najbliższych latach rozwijać się przede wszystkim organicznie, umacniając pozycję lidera w wybranych krajach, dostosowując tempo rozwoju do sytuacji rynkowej i zasobów zarządzanych przez Grupę, przy jednoczesnym systematycznym rozwijaniu zasobów ludzkich. Grupa dopuszcza możliwość podejmowania działań akwizycyjnych w uzasadnionych przypadkach, zwłaszcza na rynkach, na których jest już obecna.

Pomimo przyjętych przez Spółkę założeń, nie można wykluczyć, że nastąpi zmiana tendencji lub trendów w branży, w której działa Spółka. Zahamowanie dynamiki rozwoju branży biomedycznej w przyszłości oraz zmiany w sposobie świadczenia usług bankowania komórek macierzystych i tkanek mogą mieć negatywny wpływ na perspektywy rozwoju Grupy i realizację jej strategii.

Ponadto działania Grupy związane z jej rozwojem organicznym lub związane z dokonanymi akwizycjami, które okazałyby się nietrafione w wyniku złej oceny otoczenia bądź nieumiejętnego dostosowania się do jego zmiennych warunków, mogą mieć negatywny wpływ na działalność, sytuację finansowo-majątkową oraz wyniki Spółki oraz Grupy. W przeszłości został zrealizowany jeden projekt akwizycyjny, który nie zakończył się rezultatami oczekiwanymi przez Grupę – było to rozpoczęcie działalności na rynku włoskim. Akwizycja nie spowodowała osiągnięcia oczekiwanego przez Grupę udziału w rynku, jednak Grupa pozostała na rynku włoskim i nadal prowadzi na nim działalność.

Nie można również wykluczyć okresowego pogorszenia sytuacji finansowej Grupy i osiąganych przez nią wyników na skutek niższej – w porównaniu do istniejących produktów i usług – rentowności nowych usług w ich początkowej fazie rozwoju, jak również na skutek wydatków inwestycyjnych ponoszonych przez Grupę w okresie intensywnego rozwoju.

Ryzyko związane z pozycją konkurencyjną Grupy i konkurencją na rynku usług, na których Grupa prowadzi działalność

W większości krajów, w których Grupa prowadzi działalność, jej pozycja rynkowa – mierzona udziałem w łącznej rocznej liczbie pobrań komórek macierzystych lub tkanek w danym kraju – plasuje ją w pierwszej trójce firm tam działających. Silną pozycję Grupa zawdzięcza systematycznie realizowanej strategii wzrostu oraz skutecznym przejęciom. Ponadto, działalność spółek Grupy w stosunku do konkurentów wyróżnia większy udział płatności w modelu abonamentowym oraz tworzenie lokalnych laboratoriów na większości rynków, na których Grupa operuje. Większość konkurentów Grupy w Europie działa oferując klientom wyłącznie przedpłatowy model płatności (lub prowadząc strategię cenową promującą głównie ten model), co wynika z bieżącej konieczności pozyskiwania gotówki na działalność. Jednocześnie większość konkurentów posiada jedynie jedno lub dwa laboratoria.

Nie można wykluczyć, że zmiana modeli biznesowych przez podmioty obecnie konkurujące z Grupą, tj. rozpoczęcie na szeroką skalę oferowania klientom atrakcyjnych warunków płatności w modelu abonamentowym lub pojawienie się nowych podmiotów konkurencyjnych, może doprowadzić do pogorszenia się pozycji konkurencyjnej Grupy, co w rezultacie może mieć negatywny wpływ na działalność, perspektywy rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy.

Na zmianę pozycji konkurencyjnej Grupy mogą również mieć wpływ zmiany w ustawodawstwie krajów, w których Grupa prowadzi działalność, jak również wprowadzenie powszechnej usługi bankowania komórek macierzystych lub tkanek finansowanej z budżetów lokalnych, przy jednoczesnym zakazie lub ograniczeniu funkcjonowania banków rodzinnych, co w rezultacie mogłoby mieć negatywny wpływ na działalność, perspektywy rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy.

Ryzyko związane ze współpracą z partnerami medycznymi

Jednym z kluczowych czynników powodzenia działalności Spółki jest współpraca z partnerami medycznymi, tj. lekarzami, pielęgniarkami, położnymi i innymi osobami mających kontakt z kobietami oczekującymi na poród. Partnerzy medyczni pracują w szpitalach, klinikach i prywatnych przychodniach nienależących do Spółki.

Prowadząc edukację potencjalnych klientów i przedstawiając ofertę Spółki, osoby te są istotnym elementem procesu sprzedaży usług bankowania komórek macierzystych lub tkanek. Podobnie jak w przypadku edukacji, współpraca z partnerami medycznymi jest kluczowa w procesie pozyskiwania materiału biologicznego, tj. krwi pępowinowej, fragmentów sznura pępowinowego etc., za co partnerzy są bezpośrednio odpowiedzialni.

Pozyskanie materiału biologicznego odbywa się za wiedzą i zgodą szpitala, tuż po porodzie i zajmuje kilka minut, przy czym nie jest do tego potrzebny jakikolwiek sprzęt medyczny lub diagnostyczny szpitala, a jedynie dostarczony przez rodzącą zestaw pobraniowy, przekazywany jej przez Spółkę. Zestaw pobraniowy zawiera wszystkie elementy niezbędne do prawidłowego przeprowadzenia procedury pobrania.

Za pozyskanie materiału biologicznego, jako procedurę medyczną przeprowadzaną na życzenie rodzącej, partnerzy medyczni są zazwyczaj bezpośrednio lub pośrednio wynagradzani przez Spółkę. Możliwe jest zarówno bezpośrednie wyłączne wynagradzanie partnera medycznego (lekarz, położna), jak i wyłączne wynagradzanie placówki medycznej (szpitala). W niektórych przypadkach występuje również wariant mieszany, tj. jednocześnie wynagradzanie partnera medycznego i placówki medycznej. Współpraca z większością partnerów medycznych odbywa się na podstawie umowy zlecenia lub zbliżonego tytułu prawnego właściwego dla danej jurysdykcji (wynagrodzenie bezpośrednie). W niektórych przypadkach partnerzy są wynagradzani przez placówkę, w której pracują, z którą jednocześnie rozlicza się Grupa (wynagrodzenie pośrednie).

Przyjęcie określonego modelu wynagradzania wynika z lokalnych uwarunkowań rynkowych i prawnych.

W przypadku wynagradzania wyłącznie partnera medycznego, rezygnację placówki medycznej z wynagrodzenia należy tłumaczyć dążeniem do poszanowania praw pacjenta oraz wolą zachowania konkurencyjności – w przypadku braku możliwości pobierania tkanek okołoporodowych w danej placówce medycznej miałyby ona gorszą pozycję w stosunku do innych lokalnych placówek wyrażających zgodę na pobieranie krwi i tkanek.

Nie można wykluczyć, że ze względu na zmiany prawa powszechnego w danej jurysdykcji lub wewnętrzne regulacje korporacyjne szpitali, jak i z powodu naturalnych we wszystkich branżach zmian oczekiwań odnośnie pułapu wynagrodzeń za przeprowadzoną edukację, część partnerów medycznych współpracujących z Grupą obniży swoją skłonność do kooperacji lub jej w ogóle zaniecha, co w konsekwencji może spowodować spadek uzyskiwanych przychodów i mieć negatywny wpływ na działalność, perspektywy rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy. Podobne skutki mogą wywołać ewentualne niekorzystne zmiany w prawie odnośnie możliwości, sposobu i formy prowadzenia działań edukacyjnych, informacyjnych i marketingowych z wykorzystaniem mediów.

Ryzyko związane z utratą klientów

Na koniec roku 2015 Grupa przechowywała ponad 122 tys. próbek komórek macierzystych lub tkanek, z czego ok. 119 tys. to próbki bankowane rodzinie, których przechowywanie w większości jest opłacane w wieloletnim modelu abonamentowym, a ok. 3 tys. to próbki zarejestrowane w ogólnodostępnej bazie do wykorzystania u osób niespokrewnionych z dawcą (bankowanie publiczne).

W ostatnich latach Spółka utrzymuje średni wskaźnik churn poniżej poziomu 1% (churn – wielkość wyrażana w procentach, oznaczająca coroczny poziom rezygnacji z usług Grupy w zakresie przechowywania próbek komórek

macierzystych lub tkanek, obliczana jako liczba próbek, z których przechowywania klienci zrezygnowali w danym okresie w odniesieniu do liczby wszystkich przechowywanych próbek w danym okresie). Przyczyną rezygnacji z usług Grupy są najczęściej przyczyny losowe lub zmiany w przepisach w danym kraju. Jako, że poziom churn jest w dużej mierze niezależny od działań Grupy istnieje ryzyko, że wskaźnik ten zacznie wzrastać. Nie można wykluczyć, że część klientów Grupy – pozostając związanymi umową – zaprzestanie opłacania abonamentu, co spowoduje wypowiedzenie umowy przez podmiot z Grupy, lub nie przedłuży umowy na dalsze okresy.

Ryzyko związane z informacjami medialnymi dotyczącymi działalności branży, w której prowadzi działalność Grupa

Istota działalności w branży medycznej opiera się na zaufaniu pacjentów do spodziewanych pozytywnych efektów świadczonych usług oraz do podmiotów świadczących usługi medyczne. Ma ono szczególne znaczenie w przypadku nowych, innowacyjnych na rynku usług, co do których najczęściej występuje słabszy dostęp do informacji i niższa świadomość społeczna. Zdarza się, że skomplikowane kwestie medyczne bywają przez brak należytej staranności przedstawiane przez media w sposób niepełny, nierzetelnie lub z brakiem należytego zrozumienia.

Taki przekaz może mieć wpływ na ponoszone koszty, w związku z działalnością zmierzającą do propagowania informacji na temat świadczonych usług. Jednocześnie mnogość niepełnych, nierzetelnych i niespójnych informacji o kwestiach medycznych związanych z bankowaniem komórek macierzystych i tkanek może osłabiać zaufanie potencjalnych pacjentów do oferowanych usług.

W przeszłości miały miejsce publikacje medialne dotyczące obszarów działalności Spółki, których treść negatywnie opisywała aspekty merytoryczne jej aktywności. W jednym przypadku - publikacja w Rumunii - Grupa odczuła spadek przychodów i pewne obniżenie zaufania do branży w ogóle.

Ryzyko związane ze spadkiem zainteresowania terapiami z wykorzystaniem komórek macierzystych

Nie można wykluczyć, że wraz z kolejnymi badaniami lub wdrażanymi w lecnictwie zastosowaniami komórek macierzystych pojawią się problemy, skutkujące spadkiem zainteresowania terapiami. Równolegle lub niezależnie mogą się pojawić nowe metody pozyskiwania komórek macierzystych lub nowe metody i technologie lecznicze, alternatywne do terapii z wykorzystaniem komórek macierzystych. Spółka może nie dostosować w odpowiednim momencie swojej strategii w sposób umożliwiający skorzystanie z powyżej opisanych nowych możliwości.

Ryzyko pobrania zbyt małej ilości lub zakażenia materiału biologicznego

Pozyskiwanie materiału biologicznego odbywa się w warunkach szpitalnych. Przy pozyskiwaniu materiału biologicznego może wystąpić sytuacja, w której pobrana zostanie zbyt mała ilość materiału lub jakość pobranego materiału będzie zbyt niska, aby uzasadniało to jego przechowywanie. Zbyt niska jakość pobranego materiału może wynikać np. ze zbyt małej liczby komórek macierzystych lub z zakażenia mikrobiologicznego. Możliwość zakażenia mikrobiologicznego pobranego materiału wynika z naturalnego braku sterylności w środowisku szpitalnym w trakcie porodu.

W przypadku pobrania zbyt małej ilości materiału lub stwierdzenia zakażenia, klient jest informowany w możliwie krótkim czasie po pobraniu i ma prawo do rezygnacji z umowy oraz zwrotu opłaty poza podstawową opłatą za usługę.

Zakażenia wirusowe mają miejsce bardzo rzadko, zakażenia bakteryjne są znacznie częstsze. Zgodnie z wiedzą medyczną i standardami związanymi z przeszczepianiem materiału zakażonego bakteryjnie, w większości sytuacji może być on użyty do przeszczepienia z jednoczesnym podaniem odpowiednich farmaceutyków. W przypadku zakażeń wirusowych, materiał może być wykorzystany jedynie przy wybranych terapiach. Niemniej, przeszczepienia zakażonego materiału, pomimo jednoczesnej terapii farmakologicznej, mogą doprowadzić do niepowodzenia terapii. Wykorzystanie do leczenia zakażonego materiału przechowywanego przez Grupę miało już miejsce.

łącznie udział liczby próbek pobranego materiału, które na skutek jednej z powyżej wymienionych przyczyn zostały odrzucone lub też klient nie zdecydował się na ich przechowywanie, w stosunku do wszystkich pobranych próbek, wynosi ok. 4%.

Z uwagi na fakt, że zarówno sytuacje pobrania zbyt małej ilości materiału, jak i zakażenia mikrobiologiczne pobranego materiału zależą od wielu czynników, na które wpływ Grupy jest znacznie ograniczony, Grupa nie może wykluczyć wzrostu ich występowania. Może to doprowadzić do negatywnego odbioru Grupy przez obecnych i potencjalnych klientów, a w konsekwencji do spadku zainteresowania usługami świadczonymi przez Grupę. Nie można również wykluczyć ewentualnych roszczeń odszkodowawczych kierowanych przeciwko podmiotom z Grupy Spółki w przypadku rażących naruszeń w trakcie czynności pozyskiwania materiału biologicznego przez partnerów medycznych. Wskazane ryzyka związane z zakażeniem materiału biologicznego mogą spowodować spadek uzyskiwanych przychodów i mieć negatywny wpływ na działalność, perspektywy rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy. W dotychczasowej historii Grupy zdarzały się i zdarzają się roszczenia odszkodowawcze, jednak ich skala, zarówno ilościowa, jak i wartościowa nie ma wpływu na funkcjonowanie Grupy.

Ryzyko błędu w preparatyce materiału biologicznego

Pobrany materiał jest zazwyczaj transportowany do najbliższego laboratorium Grupy lub jednego z partnerów Grupy w celu poddania go badaniom i przygotowania do przechowywania (preparatyka). Grupa posiada wieloletnie doświadczenie w zakresie preparatyki próbek, a osoby zajmujące się przetwarzaniem materiału biologicznego i przygotowaniem próbek są systematycznie szkolone w celu podnoszenia ich kompetencji. W Grupie funkcjonuje również system procedur mających na celu poprawę skuteczności procesu preparatyki. Pomimo powyższego istnieje ryzyko wystąpienia błędu ludzkiego, związanego najczęściej z brakiem dostatecznej wiedzy pracownika Grupy, lub ryzyko zaniedbań ze strony współpracowników Grupy. Zmaterializowanie się ryzyka może mieć wpływ na wizerunek Grupy oraz wysokość przychodów. Nie można również wykluczyć wystąpienia klientów z roszczeniami odszkodowawczymi.

Ryzyko utraty pobranego materiału biologicznego lub próbki

Po pobraniu w szpitalu materiał biologiczny transportowany jest do laboratorium, gdzie dokonuje się preparatyki. Następnie próbka przechowywana jest w laboratoriach należących do Grupy lub do podmiotów z nią współpracujących do momentu użycia lub rezygnacji klienta z usługi bankowania. Próbki przechowywane są w urządzeniach działających na zasadzie próżniowo izolowanego termosu z możliwością manualnego uzupełnienia poziomu azotu. Niemal wszystkie urządzenia wykorzystywane w tym procesie są podłączone do odpowiednich systemów monitoringu.

Do transportu materiału biologicznego wykorzystywane są profesjonalne firmy kurierskie, a w niektórych spółkach również zleceniobiorcy i pracownicy. Materiał jest transportowany w specjalnym zestawie odpowiednio zabezpieczającym zawartość, zarówno pod kątem sterylności, jak i zachowania odpowiednich warunków termicznych. W określonych przypadkach Grupa samodzielnie podejmuje się transportu próbek na zlecenie swoich klientów, co ma miejsce m. in. w przypadku wydania i przewozu próbki do przeszczepu.

Ryzyko związane z transportem może, w sporadycznych przypadkach, być związane ze zmianą miejsca przechowywania próbki. Może to nastąpić przy przejściu innego banku komórek z jednoczesnym zamknięciem dotychczasowej lokalizacji czy zmiany lokalizacji własnego funkcjonującego banku lub laboratorium.

W związku z powyższym istnieje ryzyko utraty, tj. zgubienia, uszkodzenia lub zniszczenia, materiału biologicznego lub zamrożonej próbki podczas transportu czy to w wyniku zaniedbań, zaniechań, pomyłek, wypadków komunikacyjnych, czy siły wyższej.

Ponadto w związku z koniecznością przechowywania próbek w bardzo niskiej temperaturze nie można wykluczyć sytuacji, w której preparaty mogą ulec rozmrożeniu. Do rozmrożenia może dojść w wyniku jednoczesnego wystąpienia błędu ludzkiego, niskiego poziomu azotu w zbiorniku, braku reakcji systemów monitoringu oraz braku reakcji czujników tlenu. Do rozmrożenia mogłoby również dojść w przypadku długotrwałej przerwy w

dostawie energii elektrycznej, niezbędnej dla funkcjonowania systemów monitoringu lub długotrwałego braku informacji o awarii zbiornika.

Wystąpienie jednej z powyższych okoliczności może pociągnąć za sobą roszczenia klientów, których materiał biologiczny lub próbki doznały uszczerbku. W przeszłości Grupa odnotowywała i nadal odnotowuje sporadyczne przypadki zagubienia lub zniszczenia materiału biologicznego lub próbek. We wszystkich przypadkach, w których doszło do tego typu zdarzeń, Grupa zawarła z klientami porozumienia. Koszt zawarcia tych porozumień nie wpłynął w sposób istotny na działalność i wyniki Grupy.

Spółka nie może również wykluczyć, że dostępność usług poszczególnych podwykonawców, tj. podmiotów świadczących usługi transportowe lub laboratoriów współpracujących, nie ulegnie ograniczeniu w przyszłości, ani że jakość oraz terminowość oferowanych przez podwykonawców usług nie ulegnie obniżeniu. Taka sytuacja może mieć wpływ na wzrost kosztów działalności Grupy.

Ryzyko związane z wytwarzaniem produktów leczniczych

Spółka posiada niezbędne pozwolenia do wytwarzania produktów leczniczych terapii zaawansowanej do zastosowania w ramach tzw. wyłączenia szpitalnego (ATMP-HE). Stosowanie tych produktów u pacjenta odbywa się wyłącznie w Polsce, zgodnie z ustawą o zawodzie lekarza i na wyłączną odpowiedzialność lekarza. Zastosowanie produktu wymaga zgody właściwej komisji bioetycznej. Zgodę tę powinien uzyskać lekarz stosujący ATMP-HE. Niemniej jednak, pomimo wyłącznej odpowiedzialności lekarza, Spółka jest obciążona typowym ryzykiem wytwórcy ATMP-HE i koniecznością zachowania odpowiedniego reżimu wytwarzania. Zgodnie z przepisami prawa polskiego, odpowiedzialność za eksperyment leczniczy spoczywa na lekarzu, przy czym dostawca preparatu ATMP-HE musi dowieść, że wytworzył produkt zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Pomimo, iż dotychczasowe zastosowania preparatów wytworzonych przez Spółkę nie wykazały wystąpienia istotnych zweryfikowanych zdarzeń niepożądanych po stronie pacjentów, nie można wykluczyć takich sytuacji w przyszłości, co może doprowadzić do zgłoszenia ewentualnych roszczeń ze strony lekarza lub pacjentów. W przypadku uznania zasadności takich roszczeń może to mieć negatywny wpływ na działalność, perspektywy rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy.

Ryzyko związane z awarią urządzeń i systemów informatycznych wykorzystywanych w działalności Spółki

W ramach prowadzonej działalności Spółka zobowiązana jest do zapewnienia bardzo wysokiego rygoru jakościowego w całym procesie przygotowywania i przechowywania próbek, poczynając od pozyskania materiału biologicznego przy porodzie. Zapewnienie oczekiwanej przez klientów jakości opiera się w dużej mierze na prawidłowo działających urządzeniach medycznych i innych z nimi związanych oraz sprzęcie komputerowym. W prowadzonej działalności Spółka stosuje nowoczesne technologie oparte o wykorzystanie zaawansowanych systemów informatycznych i telekomunikacyjnych, pozwalające na sprawną realizację bieżącej działalności, w tym systemy komputerowe przechowują dane osobowe swoich klientów oraz dane dotyczące pobranych i przechowywanych próbek.

Pomimo, iż większość kluczowych urządzeń posiada tzw. back-up, czyli inne urządzenie, które jest w stanie zastąpić całość lub część procesów, które pierwotnie były wykonywane z wykorzystaniem uszkodzonych urządzeń, nie można wykluczyć ryzyka wystąpienia szczególnych okoliczności, które uniemożliwią również wykorzystywanie sprzętu zastępczego.

Dodatkowym aspektem jest gromadzenie, przetwarzanie i przechowywanie przez Spółkę dużych zbiorów danych, w tym danych osobowych. Pomimo wprowadzenia przez Spółkę centralnego zarządzania kopiami zapasowymi dla danych gromadzonych przez niektóre spółki Grupy, co istotnie zmniejsza możliwość ich utraty, nie można wykluczyć szczególnych okoliczności, spowodowanych głównie błędem ludzkim, które będą skutkować zawodnością zastosowanych środków ostrożności.

Zaistnienie poważnej awarii wykorzystywanych urządzeń, zniszczenie lub utrata istotnej części lub całości majątku trwałego należącego do Spółki lub danych zarządzanych lub posiadanych przez Spółkę, może

spowodować czasowe lub długotrwałe wstrzymanie działalności i trudności w realizacji usług, w tym już opłaconych, co może niekorzystnie wpłynąć na wyniki i sytuację finansową Spółki i Grupy.

Awaria systemów komputerowych może również spowodować utratę zaufania, pogorszenie wizerunku oraz ryzyko roszczeń klientów w wyniku braku możliwości przyporządkowania klientowi jego próbki. W konsekwencji materializacja tych ryzyk może mieć negatywny wpływ na działalność, perspektywy rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy.

W przeszłości miały miejsce pojedyncze przypadki awarii urządzeń i systemów informatycznych wykorzystywanych przez Spółkę, jednak nigdy nie miały one charakteru długotrwałego czy krytycznego, a tym samym nie wpłynęły istotnie na działalność Spółki.

Ryzyko utraty kadry zarządzającej

Działalność Spółki w dużym stopniu uzależniona jest od wiedzy, umiejętności i doświadczenia kluczowych pracowników oraz kadry zarządzającej. W związku z tym, ewentualna utrata członków kadry zarządzającej lub innych pracowników, którzy dysponują odpowiednimi kompetencjami mogłaby negatywnie wpłynąć na skuteczność i efektywność działania przedsiębiorstwa oraz jakość świadczonych usług, co z kolei mogłoby doprowadzić do przynajmniej częściowej utraty klientów i pogorszenia wyników finansowych Grupy.

Ryzyko odszkodowawcze i ryzyko sporów sądowych

Spółka ponosi odpowiedzialność wynikającą z zawieranych umów oraz wykonywanej działalności. Niewykonanie bądź nienależyte wykonanie umowy może powodować powstanie odpowiedzialności odszkodowawczej, co może mieć negatywny wpływ na działalność oraz sytuację finansową Grupy.

Spółka ponosi również odpowiedzialność za obowiązki powierzone osobom trzecim. Rodzi to możliwość powstania roszczeń związanych z działalnością zleconą podmiotom zewnętrznym m. in. partnerom medycznym i kurierom.

Wystąpienie przez klienta z roszczeniem przeciwko Spółce rodzi również ryzyko pogorszenia wizerunku i – w konsekwencji – możliwość utraty obecnych i potencjalnych klientów.

Roszczenia kierowane przeciwko Spółce, jak również konsekwencje wynikające z utraty wizerunku może mieć negatywny wpływ na działalność, perspektywy rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy.

W całej historii Grupy miało miejsce kilkanaście przypadków ugód z klientami, które jednak nie wpłynęły istotnie na działalność Grupy ani jej wyniki finansowe.

Ryzyko związane z przetwarzaniem przez Spółkę danych osobowych na znaczną skalę

W ramach bieżącej działalności, Spółka na znaczną skalę przetwarza dane osobowe, zarówno dawców krwi pępowinowej oraz tkanek, jak i ich rodziców. Przetwarzanie danych osobowych przez Spółkę musi być dokonywane w sposób zgodny z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych.

Spółka nie może wykluczyć, że pomimo stosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych, dojdzie do naruszenia obowiązków prawnych w tym zakresie, w szczególności do ujawnienia danych osobowych osobom nieupoważnionym. W przypadku naruszenia przepisów prawnych związanych z ochroną danych osobowych, w szczególności ujawnienia danych osobowych w sposób niezgodny z prawem, Spółka może być narażona na zastosowanie wobec niej lub członków organów przewidzianych prawem sankcji. Bezprawne ujawnienie danych osobowych może również skutkować dochodzeniem przeciwko Spółce roszczeń o naruszenie dóbr osobistych.

Ryzyka zdarzeń katastroficznych, ryzyka wyjątkowe

Charakter prowadzonej działalności oraz dotychczasowe doświadczenie wskazują na niewielką możliwość wpływu czynników nadzwyczajnych na aktywność biznesową Spółki. Nie można jednak wykluczyć, że ewentualne (i) działania wojenne, (ii) działania o charakterze terrorystycznym, (iii) zjawiska epidemiologiczne oraz (iv) czynniki

przyrodnicze i inne zdarzenia katastroficzne mogą wpłynąć na zachowania klientów. Efekty tych zjawisk mogą – poza wpływem na zachowania klientów – niekorzystnie wpłynąć również na wszelkie rodzaje działalności mające na celu realizację bieżących zamierzeń operacyjnych, jak i długoterminowych planów strategicznych.

Należy mieć na uwadze, że znaczna część przechowywanych przez Spółkę próbek znajduje się w jednej lokalizacji. W przypadku wystąpienia określonych zdarzeń nadzwyczajnych, w tym katastroficznych mających wpływ na daną lokalizację, np. całkowitego spalenia pomieszczeń, Spółka może nie mieć możliwości dalszego prowadzenia działalności.

W przypadku wystąpienia zdarzenia katastroficznego lub ryzyka wyjątkowego mogą one zagrozić ciągłości pracy Spółki.

Ryzyko związane z otoczeniem makroekonomicznym

Sprzedaż usług oferowanych przez Spółkę jest powiązana z sytuacją makroekonomiczną. Pomimo faktu, że oferta Spółki jest skierowana do osób o statusie finansowym wyższym od przeciętnego nie można wykluczyć, że istotne pogorszenie się wskaźników makroekonomicznych, m.in. tempa wzrostu PKB, tempa wzrostu wynagrodzeń, poziomu inflacji, stopy bezrobocia, deficytu budżetowego czy poziomu oszczędności gospodarstw domowych, może negatywnie wpływać na sprzedaż usług przez Spółkę.

Ryzyko związane z przyjętą metodą rozpoznawania przychodów i kosztów

W oparciu o regulacje Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, Spółka stosuje model bilansowego rozpoznawania przychodów i kosztów.

Model ten opiera rozpoznawanie przychodów w danym okresie na poziomie faktycznych kosztów zaliczonych do danego okresu i sumarycznego poziomu rentowności w całym okresie danego kontraktu. Taki model rozpoznawania przychodów pozwala na jednolite i spójne ujęcie wszystkich rodzajów kontraktów realizowanych przez Spółkę (niezależnie od sposobu płatności i innych parametrów kontraktów). Powoduje on jednak, że niektóre zmiany w działalności Spółki mogą mieć wpływ na poziom rozpoznawania przychodów, który nie jest prosty do przewidzenia. Na przykład zmniejszenie prognozowanych kosztów przechowywania próbek krwi pępowinowej dla nowo pozyskiwanych próbek w stosunku do wcześniejszych założeń powoduje zwiększenie przychodów rozpoznawanych w pierwszym okresie w związku z pobraniem i przetworzeniem próbki, a obniżenie kosztu przetwarzania pobranych próbek powoduje pogorszenie przychodów w danym okresie ze względu na rozpoznanie większej części przychodu w kolejnych okresach.

Nie można wykluczyć, że zmiany określonych parametrów działalności Spółki, które nie powodują żadnego lub trwałego pogorszenia jej przepływów gotówkowych, spowodują pogorszenie przychodów, a co za tym idzie także i wyników finansowych Spółki w danym okresie.

Nie można również wykluczyć, że ze względu na zmianę MSR lub MSSF, jak i zmianę innych przepisów prawa, do których musi stosować się Spółka, lub zmianę zachowań klientów niezbędne okaże się wprowadzenie zmian do stosowanego modelu rozpoznawania przychodów i kosztów, co może implikować zmiany w przyjętych zasadach rozpoznawania przychodów i kosztów Spółki.

Ryzyko związane ze wzrostem kosztów przechowywania

Ceny oferowanych przez Spółkę usług kalkulowane są w oparciu o analizę kosztów zmiennych i kosztów stałych. Dzięki systematycznie prowadzonym działaniom usprawniającym i optymalizującym procesy technologiczne i sprzedażowe, obecny poziom kosztów stałych w Spółce należy uznać za pozwalający na oferowanie konkurencyjnych cen usług.

Z uwagi na konstrukcję umów zawieranych z klientami, które nie pozwalają na zwiększenie wynagrodzenia za świadczone przez Spółkę usługi w stopniu wyższym niż stopa inflacji, istotna zmiana jednostkowych kosztów zmiennych (niektórych lub wszystkich) lub utrata kontroli nad poziomem kosztów stałych może wywrzeć negatywny wpływ na działalność, perspektywy rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy.

Dodatkowo, w celu poprawnego rozpoznania przychodów z kontraktów długoterminowych, Spółka przyjmuje założenia odnośnie kształtowania się przyszłych kosztów przechowywania próbek krwi pępowinowej w poszczególnych krajach. W razie, gdyby założenia te okazały się nietrafione, Spółka dokonuje ich corocznej korekty, co wpływa na przeliczenie wartości przychodów i kosztów każdego kontraktu i może powodować przeszacowanie stopnia rozpoznania przychodów, a w związku z tym korekty poziomu rozpoznania przychodów od początku kontraktu. To z kolei może spowodować rozpoznanie dodatkowego przychodu lub obniżenia przychodu w bieżącym okresie. Dotychczas Spółka przyjmowała ostrożne założenia, co do kształtowania się przyszłych kosztów przechowywania i efekt przeszacowań (odnoszony w przychody z przechowywania) był pozytywny, nie mając znaczącego wpływu na wyniki finansowe Spółki. W przyszłości na skutek ewentualnych błędnych założeń lub zdarzeń powodujących konieczność zmiany założeń, efekt ten może być negatywny i może powodować zmniejszenie przychodów i wyniku finansowego Grupy.

Ryzyko związane z transakcjami zawieranymi z podmiotami powiązanymi

Podmioty z Grupy, w tym również Spółka, zawierały i zamierzają zawierać transakcje wewnątrz Grupy. W ocenie Zarządu Spółki transakcje takie były zawierane na warunkach rynkowych. Nie można jednak wykluczyć, iż zawarte już transakcje, jak i transakcje, które zostaną zawarte pomiędzy podmiotami z Grupy, mogą zostać uznane przez organy podatkowe, jako zawarte na warunkach odbiegających od warunków rynkowych, co w konsekwencji może prowadzić do konieczności uregulowania wykazanych należności podatkowych.

Ryzyko zmiany przepisów prawa oraz sposobu ich interpretacji i stosowania

Zagrożeniem dla działalności Grupy może być zmienność systemu prawnego w krajach, w których prowadzi działalność. Często zmieniające się przepisy, pociągające za sobą zmianę ich wykładni, istotnie utrudniają prowadzenie działalności gospodarczej oraz znacznie ograniczają przewidywalność wyników finansowych.

Za szczególnie istotne należy uznać przepisy kształtujące system podatkowy, które ulegają częstym modyfikacjom, szczególnie w krajach Europy Środkowo-Wschodniej. W Polsce na przykład zapowiadany jest w najbliższym czasie szereg zmian przepisów podatkowych. Zmienność przepisów prawa podatkowego, dotyczy Grupy w szczególności w zakresie przepisów regulujących podatek VAT. Praktyka organów skarbowych, jak i orzecznictwo sądowe w tej dziedzinie nie są jednolite. Grupa posiada kilka interpretacji podatkowych specyficznych dla systemów fiskalnych konkretnych państw i opiera się na tych interpretacjach podatkowych, jak i na innych opiniach oraz wykładniach przepisów. Grupa nie jest jednak w stanie zagwarantować, że posiadane i stosowane interpretacje, opinie oraz wykładnie są prawidłowe i nie zostaną podważone przez organy podatkowe. W skrajnym przypadku realizacja ryzyka zmiany interpretacji lub zmiany przepisów prawa może doprowadzić do znacznego pogorszenia opłacalności prowadzonej działalności, spadku przychodów, wzrostu kosztów, co w konsekwencji może wywrzeć negatywny wpływ na działalność, perspektywę rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy.

Kształt obowiązujących regulacji dotyczących badań medycznych, w szczególności terapii eksperymentalnych oraz środków leczniczych, ma istotne znaczenia dla funkcjonowania Grupy w przyszłości. Obecnie istniejące regulacje dotyczące terapii eksperymentalnych, jak i przewidywane przez Grupę kierunki ich rozwoju w najbliższych latach, nie powinny negatywnie wpływać na możliwość rozwijania i komercjalizacji badań prowadzonych przez Spółkę, w szczególności na rynku polskim. Nie można jednak wykluczyć, że regulacje te ulegną zmianom, które uniemożliwią, ograniczą lub odsuną w czasie prowadzone przez Grupę badania nad komórkami macierzystymi, jak również spowodują istotnie wyższe ryzyko komercjalizacji wyników badań.

Należy również wskazać, że od 1 stycznia 2016 roku zaczną obowiązywać nowe zasady dotyczące pozyskiwania składek wprowadzone ustawą z dnia 23 października 2014 roku o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014 r., poz. 1831). Wprowadzone zmiany nakładają obowiązek odprowadzania składek z tytułu wszystkich umów zleceń, z których wysokość wynagrodzenia nie przekracza wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, natomiast jeżeli wysokość wynagrodzenia będzie równa lub

wyższa niż minimalne wynagrodzenie za pracę, składka odprowadzana będzie tylko z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego. Odpowiedzialność za prawidłowe odprowadzenie składek spoczywa na Spółce.

Niekorzystne z punktu widzenia Spółki lub Grupy zmiany regulacji prawnych mogą spowodować zmniejszenie uzyskiwanych przychodów bądź wzrost kosztów. Po stronie Grupy zachodzi w związku z tym konieczność ponoszenia kosztów związanych z monitorowaniem zmian legislacyjnych oraz dostosowywania działalności do zmieniających się regulacji. Zmiany w niektórych przepisów mogą wiązać się z problemami interpretacyjnymi, niekonsekwentnym orzecznictwem sądów oraz niekorzystnymi interpretacjami przyjmowanymi przez organy administracji publicznej, co w konsekwencji może utrudniać realizację długoterminowych celów strategicznych oraz powodować trudności w ocenie skutków przyszłych zdarzeń czy decyzji.

W przypadku przyjęcia przez organy niekorzystnej dla Grupy interpretacji przepisów prawnych, w tym w szczególności w zakresie prawa podatkowego należy liczyć się z negatywnymi konsekwencjami dla działalności Grupy, jej sytuacji finansowej i perspektyw rozwoju. W przeszłości miało miejsce podniesienie VAT na Węgrzech, mające negatywny wpływ na działalność Grupy.

Ryzyko naruszenia przepisów dotyczących ochrony konsumentów

Przepisy Ustawy o Ochronie Konkurencji i Konsumentów zakazują stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (przykładowo takich jak udzielanie klientom niewłaściwych informacji, stosowanie niedozwolonych postanowień i warunków umów, reklamy wprowadzające w błąd). Katalog praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów nie jest zamknięty, co oznacza, że UOKiK może uznać daną praktykę za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów nawet wówczas, gdy nie jest ona wprost wskazana jako zakazana w ustawie.

Za stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów Prezes UOKiK może nałożyć karę w wysokości 10% przychodów osiągniętych w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, chociażby nieumyślnie, dopuścił się praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Spółka prowadzi swoją działalność również w innych krajach za pośrednictwem spółek działających na podstawie przepisów właściwych dla danego kraju, w tym zastosowanie będą miały przepisy zakazujące stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Naruszenie zasad dotyczących ochrony zbiorowych interesów konsumentów może prowadzić do nałożenia kar przez właściwy organ oraz do dochodzenia roszczeń przez poszkodowanych konsumentów w drodze postępowań sądowych, w przypadku w którym niektóre z postanowień w umowach zawieranych przez spółki z Grupy z klientami mogłyby zostać uznane za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów. Niekorzystne dla Spółek Zależnych rozstrzygnięcia sądów w danych jurysdykcjach mogą wpłynąć negatywnie na działalność, perspektywy rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy.

Ryzyko związane z koniecznością uzyskiwania i posiadania określonych pozwoleń

Dynamika rozwoju działalności Spółki jest uzależniona od konieczności uzyskania i posiadania zezwoleń administracyjnych, a także kierunków ewentualnych zmian przepisów prawa europejskiego lub krajowego, regulujących działalność w zakresie pozyskiwania, przetwarzania i przechowywania komórek macierzystych.

Ewentualne nieuzyskanie lub utrata posiadanych pozwoleń przez Spółkę będzie wiązało się z ryzykiem wstrzymania lub ograniczenia świadczenia usług, przedmiotowego lub geograficznego. Co więcej, nadrzędność prawa unijnego nad krajowym, a także konieczność ciągłego dostosowywania norm lokalnych do europejskich może spowodować w przyszłości zmianę obowiązujących uwarunkowań formalno-prawnych i administracyjnych.

Konieczność dostosowania się Spółki do nowych przepisów może spowodować obowiązek poniesienia znacznych nakładów finansowych. Wzrost kosztów, które Spółka będzie obowiązana ponieść, może doprowadzić do zwiększenia kosztów działalności, co w konsekwencji może wpłynąć negatywnie na działalność, perspektywy rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy.

Ryzyko zmian legislacyjnych w zakresie zasad funkcjonowania publicznej nieodpłatnej służby zdrowia w krajach prowadzenia działalności przez Grupę

Polsce nie wprowadzono regulacji prawnych, zgodnie z którymi następowałaby refundacja świadczeń medycznych obejmujących usługi pobrania, przetwarzania i przechowywania komórek macierzystych.

Ewentualne zmiany regulacji prawnych w Polsce, a w szczególności zmiany dotyczące rozszerzenia tzw. koszyka usług refundowanych na usługi świadczone przez Spółkę mogłoby spowodować trudne do przewidzenia konsekwencje w sposobie prowadzenia działalności przez Spółkę. Nie można wykluczyć wprowadzenia takich zmian regulacji prawnych dotyczących ochrony zdrowia, które mogłyby wywrzeć negatywny wpływ na działalność, perspektywy rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy.

Ryzyko związane ze zmianą kwalifikacji usługi świadczonej przez szpitale na rzecz Spółki

Ustawa Transplantacyjna rozróżnia czynności pozyskiwania i pobierania tkanek, komórek, narządów, ze względu na moment dokonania czynności. W ciągu obowiązywania Ustawy Transplantacyjnej powstała rozbieżność poglądów w kwestii nazewnictwa opisanych czynności. W szczególności spotykane są poglądy zgodnie z którymi krew uważa się za pobraną, jeżeli czynność dokonywana jest przed wydaleniem łożyska. Pozyskanie krwi następuje po wydaleniu łożyska. W ocenie Spółki w przypadku krwi pępowinowej nie ma znaczenia czy jest ona pozyskiwana przed czy po wydaleniu łożyska z organizmu kobiety, gdyż jest ona zawsze pozyskiwana z łożyska, które nie jest częścią organizmu kobiety tylko tzw. płodu, co oznacza, że taka krew jest zawsze pozyskiwana, a nie pobierana - takie stanowisko było uznawane przez 10 lat obowiązywania Ustawy Transplantacyjnej. Czynność pobrania krwi pępowinowej wymaga uzyskania odpowiedniego pozwolenia wydawanego przez Ministra Zdrowia. Istnieją szpitale, które nie uzyskały wymaganego pozwolenia, kategoryzując swoje usługi jako pozyskiwanie krwi pępowinowej. Z technicznego oraz medycznego punktu widzenia szpitale mogą swobodnie realizować zarówno czynności pobrania (wymagające pozwolenia) jak i pozyskania krwi pępowinowej (nie wymagające pozwolenia) zgodnie z obowiązującymi procedurami. Wobec wyrażonego w Uchwale Krajowej Rady Transplantacyjnej nr 46/2015 z dnia 7 grudnia 2015 roku stanowiska w kwestii interpretacji rozumienia terminów „pobierania” i „pozyskiwania” istnieje ryzyko, że część szpitali, które nie uzyskały wymaganego pozwolenia a będzie chciała realizować pobrania krwi przed wydaleniem łożyska może wypowiedzieć lub dążyć do zmiany warunków umów zawartych ze Spółką, co może mieć negatywny wpływ na działalność, perspektywy rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy.

4.4 Ryzyko finansowe

Spółka narażona jest na szereg ryzyk mających źródła zarówno w sytuacji makroekonomicznej w krajach, w których spółki Grupy działają, jak i mikroekonomicznej w poszczególnych przedsiębiorstwach. Głównymi czynnikami zewnętrznymi mogącymi wywierać negatywny wpływ na wynik spółki są wahania kursów walut obcych względem złotego oraz zmiany rynkowych stóp procentowych.

Szczegółowe informacje nt. wpływu ryzyka finansowego na sytuację Spółki zostały zamieszczone w nocie nr 33 sprawozdania finansowego za 2015 rok. Poniżej natomiast zamieszczono najważniejsze informacje nt. zasad zarządzania ryzykiem finansowym.

W celu ograniczenia możliwości wystąpienia ryzyk Spółka prowadzi jednolitą politykę zarządzania ryzykiem finansowym oraz stały monitoring obszarów ryzyka, wykorzystując dostępne strategie i mechanizmy w celu zminimalizowania ujemnych efektów zmienności rynku i zabezpieczenia przepływów pieniężnych. Polityka i strategia zarządzania ryzykiem monitorowana jest przez Zarząd jednostki dominującej oraz odpowiednie komórki merytoryczne poszczególnych spółek.

Ryzyko stopy procentowej

Zmiany rynkowych stóp procentowych mogą niekorzystnie oddziaływać na wynik finansowy Spółki.

Spółka jest narażona na ryzyko zmiany tego z powodu możliwej zmiany wartości odsetek naliczonych od kredytów udzielonych przez zewnętrzne instytucje finansowe opartych na zmiennej stopie procentowej.

Spółka nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń.

Spółka mierzy ekspozycję na ten czynnik ryzyka zestawiając sumę kwot wynikających ze wszystkich instrumentów finansowych narażonych na ryzyko zmianę stopy procentowej. Dodatkowo jednostka prowadzi ewidencję dotyczącą planowanego zadłużenia w ciągu przyszłych 12 miesięcy natomiast dla instrumentów długoterminowych na okres ich obowiązywania.

Celem ograniczenia ryzyka jest niwelacja poniesienia większych kosztów z tytułu zawartych zobowiązań finansowych opartych na zmiennej stopie procentowej.

Ryzyko walutowe

Walutami operacyjnymi jednostek zależnych mających siedzibę poza granicami Polski są waluty obowiązujące w krajach, w których podmioty te prowadzą działalność. W związku z tym wartość aktywów danej spółki jak również jej wynik jest przeliczany na polskie złote, a zatem na ich wartość prezentowaną w sprawozdaniu mają wpływ kursy walut obcych względem polskiego złotego, co może mieć wpływ na zmianę ich wartości.

Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń, ani nie korzysta z kontraktów walutowych typu forward.

Ze względu na fakt, że jednostka nie posiada znaczących nierozliczonych pozycji pieniężnych denominowanych w walutach obcych jak również w związku z zastosowaniem mechanizmu hedgingu naturalnego, zdaniem Zarządu jednostki ryzyko walutowe jest znikome.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe, na które narażona jest Spółka może wynikać z:

- wiarygodności kredytowej klientów korporacyjnych, co jednak z uwagi na brak znacznej koncentracji ryzyka kredytowego i duży udział stosunkowo niewielkich transakcji w całości obrotu nie wymaga stosowania specjalnych zabezpieczeń transakcji, poza monitoringiem kontrahentów pod kątem ich zdolności kredytowych.
- ryzyka kredytowego wynikającego z wiarygodności kredytowej instytucji finansowych (banków/brokerów),

W ocenie Spółki ryzyko dotyczące klientów nie odbiega od przeciętnego ryzyka kredytowego na rynku, na którym działa.

W rozliczaniu z kontrahentami preferuje się płatności przelewem, kartą kredytową oraz przedpłaty.

Decyzje dotyczące udzielenia kredytu podejmuje się biorąc pod uwagę wynik badania wypłacalności, wartość kontraktu, termin płatności oraz prognozowane saldo należności.

Ryzyko kredytowe dotyczące środków płynnych i instrumentów pochodnych jest ograniczone, ponieważ kontrahentami Spółki są banki o wysokim ratingu kredytowym przyznawanym przez międzynarodowe agencje ratingowe.

Ze względu na fakt, iż Spółka posiada kontrolę nad spółkami zależnymi w ocenie Zarządu Spółki ryzyko kredytowe z tymi podmiotami jest znikome.

Ryzyko związane z płynnością

Realizacja celów operacyjnych i strategicznych, w szczególności inwestycji w nowe produkty i usługi, oraz zapewnienie corocznej wypłaty dywidendy wymaga utrzymania dyscypliny w zarządzaniu płynnością finansową przedsiębiorstwa. Ponoszenie nakładów na rozwój jest zazwyczaj oddalone w czasie od momentu uzyskania pierwszych przychodów z tego tytułu. W związku z tym, w przypadku nadmiernego zaangażowania Spółki w zbyt wiele projektów rozwojowych przy jednoczesnym obciążeniu wypłatą dywidendy, istnieje ryzyko wystąpienia problemów z płynnością, co mogłoby doprowadzić do trudności w terminowym wywiązywaniu się Spółki ze zobowiązań finansowych.

Spółka monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Spółka zabezpiecza płynność poprzez wykorzystanie limitów kredytowych oraz dat zapadalności depozytów, monitorując na bieżąco płynność na podstawie aktualizowanych co miesiąc prognoz wykonania przepływów finansowych. Na dzień 31 grudnia 2015 wielkość niewykorzystanych linii kredytowych wynosiła 2 mln zł.

Spółka monitoruje płynność finansową bazując na kalkulacji stopy zadłużenia oraz wskaźnika bieżącej płynności.

5 Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego

5.1 Zbiór stosowanych zasad ładu korporacyjnego

W 2015 roku Spółka, nie będąc spółką publiczną nie była zobowiązana do stosowania zasad ładu korporacyjnego dotyczących spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Obowiązujący w 2015 zbiór zasad ładu korporacyjnego ujęty w dokumencie *Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW* jest dostępny na stronie internetowej https://www.gpw.pl/dobre_praktyki_spolek_regulacje. W 2015 roku Spółka nie stosowała wyżej wymienionych zasad dobrowolnie.

5.2 System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Zasady sporządzania jednostkowych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych uregulowane są w szczególności przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej, ustawę o rachunkowości oraz wewnętrznych procedurach funkcjonujących w Spółce. Ustanowienie systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych ma na celu w szczególności zapewnienie kompletności i poprawności informacji finansowych zawartych w sprawozdaniach finansowych i raportach okresowych. Jednocześnie zarządzanie ryzykiem Spółki w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych odbywa się poprzez identyfikację obszarów ryzyka, ich analizę oraz realizację działań koniecznych do jego ograniczenia lub eliminacji.

Za system kontroli wewnętrznej i proces sporządzania sprawozdań finansowych oraz raportów okresowych w Spółce odpowiedzialny jest Zarząd Spółki. W toku agregowania wyników finansowych wyniki segmentu Rynek strategiczny są regularnie analizowane przez dwóch Członków Zarządu Jednostki Dominującej, jako głównego organu decyzyjnego. Z kolei wyniki segmentu Pozostałe rynki jako całości są przedmiotem regularnej weryfikacji przez organy zarządcze jednostki dominującej. W pracach nad przygotowaniem raportów sprawozdań finansowych biorą udział wyłącznie wyznaczeni pracownicy spółek z Grupy Kapitałowej. Proces sporządzania sprawozdań finansowych jest koordynowany przez Członka Zarządu ds. Finansowych.

Istotną rolę w systemie zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych w Spółce pełni również Rada Nadzorcza Spółki. Niezależnie od bieżącej komunikacji realizowanej w toku sporządzenia sprawozdań finansowych zgodnie z wymogiem przepisów KSH Rada Nadzorcza corocznie dokonuje oceny sporządzonych sprawozdań finansowych za poprzedni rok obrotowy.

W procesie sporządzania jednostkowych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych jednym z podstawowych elementów kontroli jest weryfikacja sprawozdania finansowego przez niezależnego audytora. Zarząd zawiera z biegłym rewidentem, wybranym przez Radę Nadzorczą, umowę na zbadanie jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej Spółki. Warunki umowy z biegłym rewidentem zatwierdza Rada Nadzorcza. Zarząd nie ma prawa rozwiązać lub zmienić postanowień umowy z biegłym rewidentem bez uprzedniej zgody Rady Nadzorczej. W ramach procesu badania sprawozdań finansowych biegli rewidenci spotykają się z członkami Zarządu w celu omówienia wybranych kwestii zawartych w sprawozdaniach.

5.3 Akcje i akcjonariat

5.3.1 Kapitał zakładowy oraz akcje własne

Na dzień 1 stycznia 2015 r. kapitał zakładowy Spółki wynosił 2.330.100 PLN i dzielił się na 23.301 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A – I o wartości nominalnej 100 PLN każda.

W dniu 12 października 2015 r. NWZ Spółki podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki z kwoty 2.330.100 PLN do kwoty 2.388.800 PLN tj. o kwotę 58.700 PLN w drodze emisji 587 akcji imiennych serii J uprzywilejowanych co do głosu (w ten sposób, że na jedną akcję przypadają dwa głosy) oraz uprzywilejowanych co do dywidendy (w maksymalnej wysokości dopuszczalnej przed KSH) o wartości nominalnej 100 PLN każda. Cena emisyjna jednej akcji serii J wyniosła 100 PLN. Akcje serii J są równe w prawie do dywidendy z uprzednio wyemitowanymi przez Spółkę akcjami. Emisja akcji serii J została uchwalona w celu wdrożenia przyjętego w Spółce programu opcji menedżerskich, mającego na celu zwiększenie motywacji członków Zarządu Spółki.

W dniu 12 października 2015 r. NWZ Spółki podjęło również uchwałę w sprawie podziału wartości nominalnej akcji Spółki (zmiana wartości nominalnej jednej akcji ze 100 PLN na 0,50 PLN, w tym w zakresie uwzględniającym podwyższenie kapitału zakładowego w drodze emisji akcji serii J). Dnia 26 listopada 2015 r. właściwy sąd zarejestrował ww. zmianę Statutu Spółki. W związku z dokonaną zmianą wartości nominalnej akcji, na dzień 26 listopada 2015 r. kapitał zakładowy Spółki wynosił 2.388.800 PLN i dzielił się na 4.777.600 akcji imiennych uprzywilejowanych o wartości nominalnej 0,50 PLN każda.

Dnia 26 listopada 2015 r. właściwy sąd zarejestrował ww. podwyższenie kapitału zakładowego Spółki, podział wartości nominalnej akcji oraz odpowiadające im zmiany Statutu Spółki.

W związku z likwidacją starego programu motywacyjnego dla kadry zarządzającej Spółki, w dniu 27 listopada 2015 r. NWZ Spółki podjęło uchwałę w sprawie upoważnienia Zarządu Spółki do nabycia 42.780 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A, D, G, J. Cena sprzedaży akcji, o których mowa powyżej została ustalona na 46,05 PLN. Dnia 27 listopada 2015 r. Spółka nabyła akcje o których mowa powyżej za łączną kwotę w wysokości 1.970.019 PLN. Nabyte akcje własne stanowiły 0,9% kapitału zakładowego Spółki. Ponadto dnia 27 listopada 2015 r. NWZ Spółki podjęło uchwały w sprawie umorzenia nabytych akcji własnych, obniżenia kapitału zakładowego oraz zmiany Statutu Spółki. Kapitał zakładowy Spółki został obniżony z kwoty 2.388.800,00 zł złotych do kwoty 2.367.410,00, tj. o kwotę 21.390 PLN. Dnia 27 listopada 2015 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło także uchwałę w sprawie zmiany Statutu Spółki poprzez uchylenie dotychczasowego brzmienia Statutu Spółki oraz nadanie mu nowego brzmienia (z uwagi na znaczną liczbę zmian – m. in. w zakresie pozbawienia uprzywilejowania wszystkich akcji wyemitowanych przez Spółkę). Dnia 26 stycznia 2016 r. właściwy sąd zarejestrował obniżenie kapitału zakładowego Spółki oraz zmianę Statutu Spółki.

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego miały miejsce następujące zmiany w kapitale zakładowym Spółki.

W dniu 15 lutego 2016 r. NWZ Spółki podjęło uchwałę w sprawie przeprowadzenia programu motywacyjnego w Spółce, warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w związku z emisją akcji zwykłych na okaziciela serii K z wyłączeniem w całości prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy, zmiany Statutu Spółki, emisji warrantów subskrypcyjnych z wyłączeniem w całości prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy oraz ubiegania się o dopuszczenie akcji serii K do obrotu na rynku regulowanym oraz dematerializacji akcji serii K, zgodnie z którą kapitał zakładowy Spółki został warunkowo podwyższony o kwotę 118.370,50 PLN w drodze emisji nie więcej niż 236.741 akcji. Cena emisyjna akcji zostanie określona przez Radę Nadzorczą i będzie równa jednostkowej cenie sprzedaży akcji Spółki w ofercie publicznej. W dniu 21 marca 2016 r. właściwy sąd zarejestrował ww. warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego Spółki oraz związaną z nim zmianę Statutu Spółki.

W związku z dematerializacją akcji wszystkie akcje imienne uległy na podstawie § 5 ust. 3 Statutu Spółki zamianie na akcje zwykłe na okaziciela.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania kapitał zakładowy Spółki wynosi 2.367.410 złotych i dzieli się na 4.734.820 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 0,50 zł każda, w tym:

- 1.752.227 akcji serii A
- 203.600 akcji serii B
- 30.600 akcji serii C
- 484.400 akcji serii D
- 232.200 akcji serii E
- 1.630.000 akcji serii F
- 94.200 akcji serii G
- 32.000 akcji serii H
- 163.000 akcji serii I
- 112.593 akcje serii J.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Statut Spółki przewiduje możliwość skorzystania z warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego. Kapitał zakładowy Spółki został warunkowo podwyższony o kwotę 118.370,50 zł w drodze emisji nie więcej niż 236.741 akcji zwykłych na okaziciela serii K o wartości nominalnej 0,50 zł każda. Celem warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego jest przyznanie praw do objęcia akcji serii K posiadaczom warrantów subskrypcyjnych, będącym osobami uczestniczącymi w programie motywacyjnym, z wyłączeniem prawa poboru w stosunku do dotychczasowych akcjonariuszy Spółki. Prawa objęcia akcji serii K mogą zostać wykonane w różnym terminie, najpóźniej do dnia 31 grudnia 2023 roku.

5.3.2 Akcje w obrocie giełdowym

Dnia 1 kwietnia 2016 r. Komisja Nadzoru Finansowego zatwierdziła Prospekt Emisyjny Spółki sporządzony w związku z przeprowadzeniem oferty publicznej akcji Spółki sprzedawanych przez dotychczasowych akcjonariuszy Spółki. Dnia 13 kwietnia 2016 r. ustalono ostateczną liczbę oferowanych akcji (1.200.000 akcji) oraz ostateczną cenę sprzedaży akcji oferowanych (47 zł).

W dniu 12 kwietnia 2016 roku został złożony do GPW wniosek o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym wszystkich akcji Spółki.

W dniu 13 kwietnia 2016 r. Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych podjął uchwałę w sprawie dematerializacji akcji 1.200.000 akcji Spółki objętych ofertą publiczną oraz warunkowej dematerializacji pozostałych tj. 3.534.820 akcji Spółki.

W dniu 18 kwietnia 2016 r. dokonano przydziału 1.200.000 akcji zwykłych na okaziciela Spółki sprzedawanych w ramach oferty publicznej. W transzy inwestorów indywidualnych przydzielono 140.000 akcji, zaś w transzy inwestorów instytucjonalnych przydzielono 1.060.000 akcji Spółki.

W dniu 22 kwietnia 2016 r. Zarząd GPW podjął uchwałę o dopuszczeniu z tym samym dniem akcji Spółki do obrotu na rynku regulowanym.

Następnie w dniu 27 kwietnia 2016 roku Zarząd GPW podjął uchwałę o wprowadzeniu z dniem 29 kwietnia 2016 roku wszystkich akcji Spółki do obrotu giełdowego.

5.3.3 Struktura akcjonariatu

Poniżej zaprezentowano strukturę akcjonariatu Spółki na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Akcjonariusz	Liczba akcji/głosów	Udział w kapitale podstawowym/ogólnej liczbie głosów
EVF Investments*	2 622 200	55,38%
Jakub Baran	378 227	7,99%
Oskar Chejde	311 200	6,57%
Andrzej Zieliński	237 200	5,01%
Pozostali	1 185 993	25,05%
Suma	4 734 820	100,0%

* podmiot kontrolowany przez Enterprise Venture Fund I, LP

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego przeprowadzona została oferta publiczna, w której dotychczasowi akcjonariusze sprzedali 1.200.000 akcji Spółki. W dniu 18 kwietnia 2016 r. miał miejsce przydział akcji w ramach oferty publicznej. Po dokonaniu przydziału akcji Spółki w ramach oferty publicznej Spółka otrzymała następujące zawiadomienia od akcjonariuszy przekazane na podstawie art. 69 ustawy o ofercie publicznej (...).

W dniu 20 kwietnia 2016 r. Emitent otrzymał od EVF I Investments S.à r.l. z siedzibą w Luksemburgu ("EVF") oraz od Enterprise Venture Fund I, LP ("Enterprise Venture Fund"), będącego podmiotem dominującym w stosunku do EVF, zawiadomienie w którym EVF oraz Enterprise Venture Fund poinformowały o zmianie bezpośredniego stanu posiadania EVF oraz pośredniego stanu posiadania Enterprise Venture Fund w akcjonariacie Spółki w związku ze sprzedażą przez EVF w ofercie publicznej akcji Spółki 820.000 akcji Spółki. Szczegółowe informacje nt. ww. zawiadomienia zostały przekazane w raporcie bieżącym nr 5/2016 z 20 kwietnia 2016 r.

W dniu 22 kwietnia 2016 r. Emitent otrzymał od Pana Andrzeja Zielińskiego zawiadomienie, w którym osoba ta poinformowała o zmianie stanu posiadania akcji Spółki w związku ze sprzedażą w ramach oferty publicznej 51.744 akcji Spółki. Szczegółowe informacje nt. ww. zawiadomienia zostały przekazane w raporcie bieżącym nr 8/2016 z 22 kwietnia 2016 r.

Poniżej zaprezentowano strukturę akcjonariatu Spółki uwzględniającej akcje zbyte w ramach oferty publicznej:

Akcjonariusz	Liczba akcji/głosów	Udział w kapitale podstawowym/ogólnej liczbie głosów
EVF Investments*	1 802 200	38,06%
Jakub Baran	378 227	7,99%
Oskar Chejde	243 313	5,14%
Pozostali	2 311 080	48,81%
Suma	4 734 820	100,0%

* podmiot kontrolowany przez Enterprise Venture Fund I, LP

5.3.4 Wykaz akcji i udziałów podmiotów z Grupy Kapitałowej w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Poniżej zaprezentowano informację nt. akcji Spółki posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Akcjonariusz	Funkcja	Liczba akcji/głosów	Udział w kapitale podstawowym/ogólnej liczbie głosów	Wartość nominalna (zł)
Jakub Baran	Wiceprezes Zarządu	378 227	7,99%	189 113,5
Tomasz Baran	Członek Zarządu	48 685	1,03%	24 342,5
Jerzy Mikosz	Członek Zarządu	16 108	0,34%	8 054,0
Jarosław Sobolewski	Członek Rady Nadzorczej Spółki	196 000	4,14%	98 000,0

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego w ramach przeprowadzonej oferty publicznej Pan Jarosław Sobolewski sprzedał 42.756 akcji Spółki.

Poniżej zaprezentowano strukturę akcjonariatu Spółki uwzględniającej zbyte w ramach oferty publicznej.

Akcjonariusz	Funkcja	Liczba akcji/głosów	Udział w kapitale podstawowym/ogólnej liczbie głosów	Wartość nominalna (zł)
Jakub Baran	Wiceprezes Zarządu	378 227	7,99%	189 113,5
Tomasz Baran	Członek Zarządu	48 685	1,03%	24 342,5
Jerzy Mikosz	Członek Zarządu	16 108	0,34%	8 054,0
Jarosław Sobolewski	Członek Rady Nadzorczej Spółki	153 244	3,24%	76 622,0

Pozostałe osoby nadzorujące nie posiadają akcji Emitenta.

Osoby zarządzające i nadzorujące nie posiadają akcji/udziałów w podmiotach z Grupy PBKM.

5.3.5 Uprawnienia do akcji Spółki

W dniu 15 lutego 2016 r. NWZ Spółki podjęło uchwałę w m.in. w sprawie przeprowadzenia programu motywacyjnego w Spółce, warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w związku z emisją akcji zwykłych na okaziciela serii K oraz emisji warrantów subskrypcyjnych, zgodnie z którą kapitał zakładowy Spółki został warunkowo podwyższony o kwotę 118.370,50 PLN w drodze emisji nie więcej niż 236.741 akcji. W ramach ww. programu wyemitowanych zostanie 236.741 warrantów subskrypcyjnych z wyłączeniem w całości prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy, uprawniających do objęcia akcji serii K, stanowiących 5% obecnego kapitału zakładowego Spółki. Warranty będą emitowane nieodpłatnie. Objęcie i wydanie Warrantów odbywać się będzie w 4 transzach, po jednej transzy za każdy zakończony rok obrotowy tj. za lata obrotowe 2016-2019. W skład każdej transzy będzie wchodziło 38.826 sztuk warrantów. Warranty nie przyznane lub nie objęte za dany rok obrotowy w danej transzy (bez względu na przyczynę) będą przechodzić do puli rezerwowej. Pula rezerwowa wynosi 81.437 sztuk warrantów. W skład puli rezerwowej będą wchodzić także warranty nie przyznane lub nie objęte w danej transzy (bez względu na przyczynę). Prawo wstępnego alokowania i przyznawania Warrantów znajdujących się w puli rezerwowej przysługuje wyłącznie Radzie Nadzorczej.

Rada Nadzorcza Spółki, działając na podstawie wskazanej powyżej uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z 15 lutego 2016 r. w dniu 11 marca 2016 r. wskazała Panów Jakuba Barana, Tomasza Barana oraz Jerzego Mikosza oraz dwie osoby uznane za kluczowe dla działalności Grupy Kapitałowej, jako osoby uprawnione

do udziału w nowym programie motywacyjnym. Rada Nadzorcza wstępnie alokowała na ich rzecz warranty subskrypcyjne w następujący sposób:

- Pan Jakub Baran – Wiceprezes Zarządu Spółki, po spełnieniu warunków programu motywacyjnego, będzie uprawniony do objęcia do 17.756 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2016, do 17.756 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2017, do 17.756 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2018, do 17.756 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2019,
- Pan Tomasz Baran – Członek Zarządu, po spełnieniu warunków Nowego Programu Motywacyjnego, będzie uprawniony do objęcia do 14.205 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2016, do 14.205 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2017, do 14.205 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2018, do 14.205 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2019,
- Jerzy Mikosz – Członek Zarządu, po spełnieniu warunków Nowego Programu Motywacyjnego, będzie uprawniony do objęcia do 4.735 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2016, do 4.735 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2017, do 4.735 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2018, do 4.735 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2019.

Pozostałe dwie osoby będą miały prawo do objęcia odpowiednio do 1.184 sztuk Warrantów za każdy rok obrotowy oraz do 947 za każdy rok obrotowy.

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania warranty o których mowa powyżej nie zostały wyemitowane.

Mając powyższe na uwadze tak na dzień 31 grudnia 2015 r. jak i na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania osoby zarządzające i nadzorujące nie posiadały uprawnień do akcji Emitenta.

W Spółce nie funkcjonuje system kontroli programów akcji pracowniczych.

5.3.6 Ograniczenia związane z akcjami Spółki

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania w Spółce nie występują żadne ograniczenia co do wykonywania prawa głosu z akcji. Wszystkie akcje Spółki są akcjami zwykłymi na okaziciela. Statut Spółki nie przewiduje jakiegokolwiek ograniczenia w ww. zakresie.

Statut Spółki nie przewiduje ograniczeń w zakresie przenoszenia praw własności akcji. Jednocześnie Dotychczasowi akcjonariusze Spółki posiadający akcje Spółki przed przeprowadzeniem oferty publicznej (Akcjonariusze) oraz Spółka zawarli z mBank S.A. oraz Haitong Bank S.A. Oddział w Polsce (Menedżerowie Oferty Publicznej, Menedżerowie Oferty) umowy ograniczenia rozporządzania Akcji, na mocy których Akcjonariusze zobowiązali się, że w okresie 360 dni liczonych od dnia przydziału Akcji Oferowanych nie będą – bez uprzedniej pisemnej zgody Menedżerów Oferty (przy czym Menedżerowi Oferty nie mogą odmówić takiej zgody bez uzasadnionej przyczyny, z zastrzeżeniem, że w stosunku do akcji Spółki posiadanych przez Akcjonariuszy niepełniących funkcji członków zarządu Spółki, Menedżerowie Oferty nie mogą odmówić takiej zgody, gdy cena emisyjna/sprzedaży akcji Spółki będzie w danym przypadku wyższa o co najmniej 15% od Ceny Akcji Oferowanych dla Inwestorów Instytucjonalnych) oferować, sprzedawać, emitować (z wyłączeniem emitowania akcji Spółki w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki związanego z ustanowieniem, realizacją lub zmianą programu motywacyjnego Spółki), obciążać, ani w inny sposób rozporządzać, ani publicznie ogłaszać emisji, oferty, sprzedaży ani zbycia lub zamiaru podjęcia takich działań lub podejmować działań zmierzających do, lub mogących skutkować: emisją nowych akcji Spółki, ofertą, sprzedażą lub zbyciem Akcji (z wyłączeniem nabywania przez Akcjonariuszy lub Spółkę akcji Spółki od uczestników programów motywacyjnych ustanowionych w Spółce) lub papierów wartościowych wymiennych lub zamiennych na akcje Spółki lub umożliwiających ich uzyskanie w drodze realizacji praw związanych z takimi papierami wartościowymi (z wyłączeniem warrantów subskrypcyjnych oferowanych przez Spółkę w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki, w związku z uchwalonym w Spółce programem motywacyjnym), innych praw umożliwiających nabycie Akcji (z wyłączeniem wstępnego alokowania praw do warrantów subskrypcyjnych oferowanych przez Spółkę w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w związku z uchwalonym w Spółce programem motywacyjnym), ani innych papierów wartościowych lub instrumentów

finansowych, których wartość jest ustalana bezpośrednio lub pośrednio przez odniesienie do ceny powyższych papierów wartościowych stanowiących ich instrument bazowy, włącznie ze swapami na akcje, kontraktami terminowymi i opcjami (Zobowiązanie Lock – Up), a Menedżerowie Oferty zobowiązują się wobec Akcjonariuszy oraz Spółki takiej zgody nie odmówić, ani nie opóźniać bez uzasadnienia, z zachowaniem procedury opisanej powyżej. W przypadku Akcjonariuszy pełniących funkcję członków zarządu Spółki, okres Zobowiązania Lock Up wynosi 540 dni liczonych od dnia przydziału Akcji Oferowanych.

Zobowiązanie Lock Up Akcjonariuszy oraz Spółki względem Menedżerów Oferty nie jest solidarne (brak zobowiązania solidarnego pomiędzy Akcjonariuszami z osobna oraz pomiędzy łącznie Akcjonariuszami a Spółką).

Rozporządzenie akcjami Spółki, bez konieczności otrzymania pisemnej zgody Menedżerów Oferty, może mieć miejsce wyłącznie w następujących przypadkach: a) sprzedaży Akcji Sprzedawanych w ramach Oferty; b) bezpośredniej sprzedaży akcji Spółki w odpowiedzi na publiczne wezwanie do zapisywania się na sprzedaż akcji Spółki, jak i zaciągania zobowiązań (w tym zobowiązań warunkowych) do złożenia zapisu w odpowiedzi na wezwanie na sprzedaż akcji Spółki; c) dokonywania skupu akcji własnych przez Spółkę („buy back”) pod warunkiem, że zasady skupu akcji własnych zostaną publicznie ogłoszone przed rozpoczęciem skupu i będą umożliwiały wszystkim akcjonariuszom Spółki zbycie akcji na takich samych warunkach (co do ceny i terminów zawarcia transakcji) i w takich samych okolicznościach (co formy i trybu zawierania transakcji zbycia akcji na rzecz Spółki); d) rozporządzenia akcjami Spółki w wykonaniu orzeczenia sądu, decyzji organu administracji publicznej lub w celu wypełnienia obowiązków wynikających z bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa; e) zbycia lub przeniesienia akcji Spółki w wyniku prowadzonego postępowania naprawczego, upadłościowego lub likwidacyjnego; f) zbycia akcji Spółki na rzecz podmiotu powiązanego z Akcjonariuszami w rozumieniu MSR 24, jednakże pod warunkiem, że podmiot ten zawrze uprzednio z Menedżerami Oferty umowę analogiczną do niniejszej Umowy.

5.3.7 Umowy zawarte pomiędzy akcjonariuszami

W 2015 roku pomiędzy akcjonariuszami Spółki zawarto tzw. Porozumienie w Sprawie Opcji oraz Porozumienie w Sprawie Przeprowadzenia Oferty Publicznej. Porozumienia, o których mowa powyżej zostały szczegółowo opisane w Prospekcie Emisyjnym Spółki na str. 143.

Poza umowami opisanymi w niniejszym sprawozdaniu na dzień jego sporządzenia Spółce nie są znane jakiegokolwiek inne umowy w wyniku, których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

5.4 Specjalne uprawnienia kontrolne

Spółka nie emitowała papierów wartościowych dających specjalne uprawnienia kontrolne – wszystkie wyemitowane akcje są akcjami zwykłymi na okaziciela.

Statut Spółki przewiduje uprawnienia osobiste przyznane akcjonariuszowi większościowemu tj. EVF I Investments S. à r.l. oraz podmiotom stowarzyszonym z tym akcjonariuszem z w rozumieniu §5 ust. 6 Statutu Spółki.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Statut Spółki przewiduje uprawnienia osobiste EVF w zakresie m.in. powoływania i odwoływania członków Rady Nadzorczej Spółki czy zasad głosowania przez Radę Nadzorczą Spółki w kwestiach wskazanych w Statucie Spółki. Wskazane w Statucie Spółki osobiste uprawnienia ww. akcjonariusza zostały wskazane w §14 ust. 2a, § 15 ust. 4, § 15 ust. 6, § 15 ust. 20 Statutu Spółki.

5.5 Władze

5.5.1 Zarząd

Skład osobowy

W 2015 r. jak również w okresie do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania nie miały miejsca żadne zmiany w Zarządzie Spółki.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Zarząd Spółki działał w następującym składzie:

- Jakub Baran - Wiceprezes Zarządu (Członek Zarządu ds. Wykonawczych);
- Tomasz Baran - Członek Zarządu (Członek Zarządu ds. Sprzedaży i Marketingu);
- Jerzy Mikosz - Członek Zarządu (Członek Zarządu ds. Finansowych).

Kadencja Zarządu jest pięcioletnią kadencją wspólną i upływa z dniem 19 maja 2016 roku.

Kompetencje i uprawnienia Zarządu

Sposób działania Zarządu określa Statut, szczegółowo może go również określić Regulamin Zarządu, który uchwała Zarząd samodzielnie, a zatwierdzany jest przez Radę Nadzorczą.

Jeżeli Zarząd jest wieloosobowy, to do składania oświadczeń woli oraz podpisywania w imieniu Spółki upoważnieni są dwaj członkowie Zarządu działający łącznie, albo jeden członek Zarządu działający łącznie z prokurentem albo prokurent działający łącznie z członkiem Zarządu. Uchwały Zarządu są podejmowane zwykłą większością głosów, a w przypadku równej liczby głosów Prezes Zarządu ma głos rozstrzygający.

Zarząd zawiera z biegłym rewidentem, wybranym przez Radę Nadzorczą, umowę na zbadanie jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej Spółki. Warunki umowy z biegłym rewidentem zatwierdza Rada Nadzorcza. Zarząd nie ma prawa rozwiązać lub zmienić postanowień umowy z biegłym rewidentem bez uprzedniej zgody Rady Nadzorczej. Ponadto Zarząd zobowiązany jest do informowania Rady Nadzorczej o zamiarze dokonania przez Spółkę lub Spółkę Zależną wydatków (w tym wydatków inwestycyjnych), zaciągnięcia jakichkolwiek zobowiązań (w tym warunkowych) lub rozporządzania majątkiem (w tym ustanowienie na nim praw na rzecz stron trzecich) Spółki lub Spółek Zależnych, dotyczących pojedynczej transakcji lub serii powiązanych ze sobą transakcji nie przewidzianych w budżecie zatwierdzonym zgodnie z postanowieniami Statutu o łącznej wartości przekraczającej 500.000,00 zł.

Zarząd Emitenta nie posiada indywidualnych uprawnień w zakresie emisji lub wykupu akcji Spółki.

Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających

Zgodnie ze Statutem Zarząd Spółki może liczyć jednego lub wielu członków. Członkowie Zarządu powoływani zostają na okres wspólnej kadencji, trwającej pięć lat.

Zgodnie z § 14 ust. 2 członków Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza. Rada Nadzorcza powołuje jednego z członków Zarządu na stanowisko Prezesa Zarządu, a także może wyznaczyć Wiceprezesa Zarządu. Rada Nadzorcza posiada również uprawnienie do zawieszania z ważnych powodów wszystkich lub poszczególnych członków Zarządu a także do delegowania członków Rady Nadzorczej, na okres nie dłuższy niż trzy miesiące, do czasowego pełnienia funkcji członków Zarządu, którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację bądź z innych przyczyn nie mogą wykonywać swoich czynności.

Wynagrodzenie Zarządu

W tabeli poniżej przedstawiono wysokość wynagrodzenia otrzymanego przez osoby zarządzające od Emitenta oraz od spółek zależnych za 2015 rok.

Imię i nazwisko	Wynagrodzenie wypłacone przez Emitenta (w tys. zł, brutto)		Wynagrodzenie wypłacone przez Spółki Zależne (w tys., brutto)	
	Podstawowe*	Dodatkowe**	Podstawowe*	Dodatkowe**
Jakub Baran	364,5	108,3	9,6 EUR	-
Tomasz Baran	312	66	-	-
Jerzy Mikosz	115	48,7	4,8 EUR oraz 99,0 CHF	-

* Wynagrodzenie podstawowe obejmuje: (i) w przypadku Jakuba Barana i Tomasza Barana wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę zawartej z Emitentem, (ii) w przypadku Jerzego Mikosza z tytułu umowy o pracę zawartej z Emitentem oraz z tytułu umowy o pracę zawartej z Famicord AG z siedzibą w Zurichu. Wypłacone przez Spółki Zależne Jakubowi Baranowi oraz Jerzemu Mikoszowi wynagrodzenie pochodzi z tytułu pełnienia funkcji Członka Zarządu w Sevibe Cells.

** Wynagrodzenie dodatkowe obejmuje: (i) abonament medyczny, (ii) koszty składki ubezpieczenia na życie, (iii) nagrody, (iv) odprawy, (v) odszkodowania, (vi) zasiłki, wynikające z umowy o pracę łączącej danego członka organu Emitenta z Emitentem lub Famicord.

Szczegóły liczby objętych akcji w ramach programu opcyjnego przedstawia poniższa tabela:

Akcjonariusz	Liczba objętych akcji (przed splitem / po splitie)*	Wynagrodzenie (tys. zł)
Jakub Baran	199 / 39.800	1 832,8
Tomasz Baran	249 / 49.800	2 293,3
Jerzy Mikosz	99 / 19.800	911,8
Razem	547 / 109.400	5 037,9

* osoby zarządzające objęły akcje o wartości nominalnej 100 PLN jedna akcje, przy czym w dniu 12 października 2015 r. NWZ Spółki podjęło uchwałę w sprawie podziału wartości nominalnej akcji Spółki (zmiana wartości nominalnej jednej akcji ze 100 PLN na 0,50 PLN)

Poniżej zaprezentowano świadczenia wypłacone osobom pełniącym funkcję w organach Spółki z tytułu dywidendy oraz wynagrodzenia za umorzone akcje w okresie objętym raportem.

Imię i nazwisko	W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 (tys. zł brutto)
Jakub Baran	1 978,6
Tomasz Baran	307,0
Jerzy Mikosz	170,0

Świadczenia wypłacane w chwili rozwiązania stosunku pracy określone zostały jedynie w odniesieniu do Pana Jakuba Barana. Umowa z dnia 29 października 2009 r. zawarta z tą osobą stanowi, że w przypadku rozwiązania umowy wskutek wygaśnięcia mandatu członka Zarządu z przyczyn odwołania lub upływu kadencji w Zarządzie, Panu Jakubowi Baranowi przysługiwać będzie odprawa w wysokości sześciokrotności wynagrodzenia brutto, za wyjątkiem odwołania z przyczyn stanowiących równocześnie przyczyny rozwiązania umowy o pracę na podstawie art. 52 § 1 Kodeksu Pracy. Ponadto taka sama wysokość odprawy przysługuje jeśli Pan Jakub Baran zrezygnuje z funkcji w Zarządzie lub nie wyrazi on zgodę na powołanie.

W przypadku pozostałych dwóch Członków Zarządu umowy nie zawierają szczególnych uprawnień przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny.

5.5.2 Rada Nadzorcza

Skład osobowy

W 2015 roku w skład Rady Nadzorczej Spółki wchodziły następujące osoby:

- Rafał Bator - Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Tomasz Modzelewski - Członek Rady Nadzorczej
- Jarosław Sobolewski - Członek Rady Nadzorczej
- Witold Kaszuba - Członek Rady Nadzorczej
- Kamil Kulczycki - Członek Rady Nadzorczej
- Oskar Chejde - Członek Rady Nadzorczej
- Paweł Malicki – Członek Rady Nadzorczej (do dnia 15 czerwca 2015 roku)
- Agnieszka Masłowska – Członek Rady Nadzorczej (od dnia 15 czerwca 2015 roku)

Dnia 24 marca 2016 r. ze składu Rady Nadzorczej zostali odwołani Pan Kamil Kulczycki oraz Pan Oskar Chejde.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania w skład Rady Nadzorczej Spółki wchodziły następujące osoby:

- Rafał Bator - Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Tomasz Modzelewski - Członek Rady Nadzorczej
- Agnieszka Masłowska - Członek Rady Nadzorczej
- Jarosław Sobolewski - Członek Rady Nadzorczej
- Witold Kaszuba - Członek Rady Nadzorczej

Kompetencje i uprawnienia Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza działa zgodnie z odpowiednimi postanowieniami Statutu, a szczegółowo jej organizację oraz sposób działania określa uchwalony przez Radę Nadzorczą, a zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie Regulamin Rady Nadzorczej.

Posiedzenia Rady Nadzorczej mogą być zwyczajne lub nadzwyczajne. Zwyczajne posiedzenia powinny odbywać się co najmniej cztery razy w roku. Nadzwyczajne posiedzenie może być zwołane w każdej chwili. Posiedzenia Rady Nadzorczej zwołuje jej przewodniczący. Rada Nadzorcza wykonuje swoje obowiązki kolegiałnie, może jednak oddelegować swoich członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych.

Z zastrzeżeniem zamieszczonych w Statucie Spółki osobistych uprawnień EVF I Investments S.à r.l. uprawnień o których mowa w punkcie 5.4 Specjalne uprawnienia kontrolne uchwały Rady Nadzorczej zapadają zwykłą większością głosów, a w przypadku równej liczby głosów rozstrzyga głos Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Do statutowych uprawnień Rady Nadzorczej Spółki należy:

- 1) ocena sprawozdania finansowego, sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za ubiegły rok obrotowy, w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym oraz ocena wniosków Zarządu co do podziału zysków albo pokrycia strat Spółki;
- 2) składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania z wyników oceny, o której mowa w pkt 1 powyżej;
- 3) powoływanie i odwoływanie członków Zarządu, z zastrzeżeniem obowiązywania do dnia dopuszczenia akcji Spółki do obrotu na rynku regulowanym postanowień § 14 ust. 2a Statutu;
- 4) powoływanie i odwoływanie Prezesa Zarządu;
- 5) zawieszanie, z ważnych powodów, w czynnościach członka Zarządu Spółki lub całego Zarządu Spółki, jak również delegowanie członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu niemożących sprawować swoich czynności;
- 6) zatwierdzanie Regulaminu Zarządu oraz zmian w Regulaminie Zarządu oraz uchylanie Regulaminu Zarządu;

- 7) ustalanie wynagrodzenia członków Zarządu Spółki, z zastrzeżeniem, że do dnia dopuszczenia akcji Spółki do obrotu na rynku regulowanym warunki zatrudnienia Wiceprezesa Zarządu Spółki powołanego zgodnie z § 14 ust. 2a Statutu będą ustalone zgodnie z Umową Akcjonariuszy, o której mowa w § 11 Statutu; oraz od dnia dopuszczenia akcji Spółki do obrotu na rynku regulowanym opiniowanie ustalanych przez Zarząd Spółki warunków zatrudnienia i wynagrodzenia członków zarządu spółek zależnych;
- 8) do dnia dopuszczenia akcji Spółki do obrotu na rynku regulowanym wyrażanie zgody na przyznanie zastawnikowi lub użytkownikowi praw głosu z obciążonych akcji;
- 9) zatwierdzanie wieloletnich planów rozwoju Spółki oraz zatwierdzanie rocznych planów finansowych Spółki (budżetów) i wszelkich zmian do tych dokumentów;
- 10) wyrażanie zgody na dokonywanie przez Spółkę lub spółkę zależną od Spółki wydatków (w tym wydatków inwestycyjnych), zaciąganie jakichkolwiek zobowiązań (w tym warunkowych) lub rozporządzanie majątkiem (w tym ustanowienie na nim praw na rzecz podmiotów trzecich) Spółki lub spółek zależnych od Spółki, dotyczących pojedynczej transakcji lub serii powiązanych ze sobą transakcji nie przewidzianych w budżecie zatwierdzonym zgodnie z postanowieniami statutu Spółki („Transakcje”) o łącznej wartości przekraczającej 1.500.000,00 zł
- 11) wyrażanie zgody na dokonywanie przez Spółkę lub spółkę zależną od Spółki wydatków na wszelkie usługi doradcze, w szczególności: prawnicze, finansowe, podatkowe, nieprzewidzianych w budżecie Spółki zatwierdzonym zgodnie z postanowieniami statutu Spółki o łącznej wartości przekraczającej 250.000,00 zł (dwieście pięćdziesiąt tysięcy złotych) netto w jednym roku obrotowym;
- 12) wyrażanie zgody na wystawianie lub awalowanie przez Spółkę lub spółkę zależną od Spółki weksli;
- 13) wyrażanie zgody na nabycie, objęcie lub zbycie przez Spółkę lub spółkę zależną od Spółki udziałów lub akcji w innych spółkach oraz na przystąpienie Spółki lub spółki zależnej od Spółki do innych przedsiębiorców;
- 14) wyrażanie zgody na zawieranie umów pomiędzy Spółką lub spółką zależną od Spółki a członkami Zarządu, akcjonariuszami Spółki lub Podmiotami Powiązanymi z którymkolwiek z członków Zarządu lub akcjonariuszy Spółki;
- 15) wyrażanie zgody na zawieranie umów pomiędzy Spółką lub spółką zależną od Spółki a członkami Rady Nadzorczej lub Podmiotami Powiązanymi z którymkolwiek z członków Rady Nadzorczej, przy czym w głosowaniu nie bierze udziału członek Rady Nadzorczej, którego dana umowa dotyczy;
- 16) wyrażanie zgody na dokonanie przez Spółkę lub spółkę zależną od Spółki wszelkich nieprzewidzianych w budżecie nieodpłatnych rozporządzeń lub zaciągnięcie wszelkich nieprzewidzianych w budżecie nieodpłatnych zobowiązań jednostkowo powyżej 25.000,00 zł (dwadzieścia pięć tysięcy złotych) lub łącznie w jednym roku obrotowych 250.000,00 zł;
- 17) wyrażanie zgody na wprowadzenie w Spółce programów motywacyjnych, w szczególności wyrażanie zgody na przyznanie prawa do objęcia lub nabycia akcji w ramach opcji menedżerskiej oraz zatwierdzanie regulaminów dotyczących takich programów motywacyjnych i opcji menedżerskich;
- 18) wybór biegłego rewidenta do zbadania sprawozdań finansowych Spółki (jednostkowych i skonsolidowanych), jak również zatwierdzanie warunków umowy z biegłym rewidentem oraz zatwierdzanie rozwiązania przez Spółkę takiej umowy;
- 19) wyrażanie zgody na utworzenie i likwidację oddziałów Spółki;
- 20) wyrażanie zgody na nabycie i zbycie przez Spółkę nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości;
- 21) inne sprawy zastrzeżone do kompetencji Rady Nadzorczej przepisami prawa, postanowieniami Statutu lub delegowane uchwałą Walnego Zgromadzenia.

Zgodnie ze Statutem, jeżeli Rada Nadzorcza liczy pięć osób, to wykonuje również zadania komitetu audytu, w wypadku w którym Rada Nadzorcza będzie liczyć więcej niż pięć osób, Rada Nadzorcza powoła komitet audytu, w którego skład wchodzić będzie co najmniej trzech jej członków.

Do zadań komitetu audytu należy w szczególności:

- nadzór nad komórką organizacyjną zajmującą się audytem wewnętrznym;
- monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej;
- monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem;
- monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej;
- monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, w tym w wypadku świadczenia na rzecz Spółki innych niż rewizja finansowa usług;
- rekomendowanie Radzie Nadzorczej podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych do przeprowadzenia czynności rewizji finansowej Spółki.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, Rada Nadzorcza spółki liczy pięciu Członków więc zgodnie z §15b ust. 2 Statutu funkcje komitetu audytu wykonywane są przez Radę Nadzorczą Spółki. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, w Radzie Nadzorczej Spółki Pani Agnieszka Maślowska pełni funkcję członka, który spełnia warunki niezależności w rozumieniu art. 86 ust. 5 Ustawy o Biegłych Rewidentach i ma kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej.

Rada Nadzorcza może powołać również inne komitety, w szczególności komitet nominacji i wynagrodzeń. Szczegółowe zadania oraz zasady powoływania i funkcjonowania poszczególnych komitetów, w tym komitetu audytu, określa regulamin Rady Nadzorczej.

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej Spółki

Poniżej zaprezentowano informację nt. wynagrodzenia poszczególnych członków Rady Nadzorczej Spółki w 2015 roku jak również świadczeń otrzymanych przez poszczególne osoby nadzorujące w 2015 roku.

Imię i nazwisko	Wynagrodzenie* [tys. zł]	Łączna wartość świadczeń** [tys. zł]
Rafał Bator	-	-
Tomasz Modzelewski	30	30
Agnieszka Maślowska***	-	-
Kamil Kulczycki	-	-
Oskar Chejde	-	401,4
Jarosław Sobolewski	180,2	433
Witold Kaszuba	-	-
Paweł Malicki****	-	-

* Wynagrodzenie obejmuje:

(i) w przypadku Tomasza Modzelewskiego wynagrodzenie z tytułu pełnionej funkcji przyznanego na podstawie uchwały nr 17 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia emitenta z dnia 25 czerwca 2010 roku,

(ii) w przypadku Jarosława Sobolewskiego z tytułu zawartej z Emitentem umowy współpracy w zakresie sprzedaży stelaży i kaset pomiędzy Emitentem a Jarosławem Sobolewskim, prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą CRYOTECH.

** Członkowie Rady Nadzorczej Spółki otrzymali kwoty wskazane w powyższej tabeli z tytułu: (i) Pan Jarosław Sobolewski: usług świadczonych za pośrednictwem Cryotech Jarosław Sobolewski, dywidend oraz wynagrodzenia za umorzone akcje, (ii) Pan Oskar Chejde: dywidend oraz wynagrodzenia za umorzone akcje.

***osoba nadzorująca w okresie od 15 czerwca 2015 roku

**** osoba nadzorująca w okresie do 15 czerwca 2015 roku

W 2015 roku osoby nadzorujące nie otrzymywały od Emitenta wynagrodzenia w formie świadczeń dodatkowych.

W 2015 roku osoby nadzorujące nie otrzymywały wynagrodzenia oraz świadczeń od spółek zależnych od Emitenta.

5.6 Sposób działania i zasadnicze uprawnienia walnego zgromadzenia oraz opis praw akcjonariuszy i sposób ich wykonywania

Sposób działania oraz uprawnienia walnego zgromadzenia

Sposób działania Walnego Zgromadzenia określony jest w regulaminie Walnego Zgromadzenia Spółki.

Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania określone są postanowieniami Kodeksu spółek handlowych oraz stosowanymi przez Spółkę zasadami Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje się w przypadkach określonych w przepisach Kodeksu spółek handlowych lub w Statucie, a także gdy podmioty lub organy uprawnione do zwołania Walnych Zgromadzeń uznają to za wskazane. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Spółki z własnej inicjatywy, na wniosek Rady Nadzorczej lub na wniosek akcjonariuszy reprezentujących co najmniej 1/20 część kapitału zakładowego.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie może zostać także zwołane przez Radę Nadzorczą w przypadku, gdy Zarząd nie zwoła Walnego Zgromadzenia w terminie określonym przez Kodeks spółek handlowych lub niniejszy Statut. Rada Nadzorcza jest uprawniona do samodzielnego zwoływania Nadzwyczajnych Walnych Zgromadzeń, jeżeli uzna to za wskazane. Prawo zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia przysługuje także akcjonariuszom upoważnionym przez sąd rejestrowy zgodnie z art. 400 § 3 Kodeksu spółek handlowych. Powyższe nie uchybia wynikającym z przepisów prawa uprawnieniom do zwoływania Nadzwyczajnych Walnych Zgromadzeń przez inne podmioty lub organy.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy w szczególności:

- rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego Spółki za ubiegły rok obrotowy (jednostkowego oraz skonsolidowanego) oraz udzielenie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków;
- postanowienie dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki lub sprawowaniu zarządu albo nadzoru;
- zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa i emisja warrantów subskrypcyjnych, o których mowa w art. 453 § 2 Kodeksu spółek handlowych;
- finansowanie nabycia lub objęcia własnych akcji w przypadku określonym w art. 345 Kodeksu spółek handlowych;
- nabycie i objęcie własnych akcji w przypadkach, gdy wymagają uchwały walnego zgromadzenia przepisy art. 362-367 Kodeksu spółek handlowych;
- podejmowanie uchwał o podziale zysku albo pokryciu strat;
- połączenie, podział lub przekształcenie Spółki;
- rozwiązanie i likwidacja Spółki;
- podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego Spółki, z zastrzeżeniem uprawnień przysługujących w tym zakresie pozostałym organom Spółki;
- ustalanie zasad wynagradzania członków Rady Nadzorczej;
- zmiana Statutu Spółki;
- ubieganie się o dopuszczenie i wprowadzenie akcji Spółki do obrotu na rynku regulowanym;
- określanie dnia dywidendy;
- określenie terminu wypłaty dywidendy;

- zatwierdzanie Regulaminu Rady Nadzorczej Spółki oraz zmian w Regulaminie Rady Nadzorczej Spółki, uchylanie Regulaminu Rady Nadzorczej Spółki;
- rozpatrywanie spraw wniesionych przez Radę Nadzorczą, Zarząd lub akcjonariuszy Spółki;
- inne sprawy zastrzeżone do kompetencji Walnego Zgromadzenia przepisami prawa lub postanowieniami niniejszego Statutu.

Do nabycia lub zbycia nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości uchwała Walnego Zgromadzenia nie jest wymagana. Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad, chyba że cały kapitał zakładowy jest reprezentowany na Zgromadzeniu i nikt z obecnych nie wniósł sprzeciwu co do powzięcia uchwały. Walne Zgromadzenie jest ważne i może podejmować uchwały bez względu na liczbę reprezentowanych na nim akcji, chyba że obowiązujące przepisy prawa lub Statut stanowi inaczej.

Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów, chyba że obowiązujące przepisy prawa lub postanowienia Statutu stanowią inaczej. O ile obowiązujące przepisy nie wymagają wyższej większości głosów, to do podjęcia uchwał w sprawach, o których mowa w § 16 ust. 12 pkt 5), 6), oraz 11) Statutu Spółki konieczna jest większość 65% głosów. O ile obowiązujące przepisy nie wymagają wyższej większości głosów, to do podjęcia uchwał w sprawach, o których mowa w § 16 ust. 12 pkt 3), 4), 8), 9), 10) oraz 12) Statutu Spółki konieczna jest większość 75% głosów.

Uprawnienia akcjonariuszy dotyczące walnych zgromadzeń

Zgodnie z art. 406¹ § 1 Kodeksu spółek handlowych prawo uczestniczenia w walnym zgromadzeniu spółki mają osoby będące akcjonariuszami spółki na szesnaście dni przed datą walnego zgromadzenia (dzień rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu).

Akcjonariusz może uczestniczyć w walnym zgromadzeniu Spółki oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika.

Akcjonariuszowi lub akcjonariuszom spółki reprezentującym co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego przysługuje prawo żądania umieszczenia określonych spraw w porządku obrad walnego zgromadzenia Spółki. Żądanie to, zawierające uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad, powinno być złożone nie później, niż 21 dni przed wyznaczonym terminem zgromadzenia. Akcjonariusz lub akcjonariusze spółki reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą przed terminem walnego zgromadzenia zgłaszać projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad walnego zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad. Każdy akcjonariusz może podczas walnego zgromadzenia zgłaszać projekty uchwał dotyczących spraw wprowadzonych do porządku obrad.

Dodatkowo akcjonariusz EVF I Investments S.à r.l. posiada statutowe uprawnienia osobiste, o których mowa w punkcie 5.4 *Specjalne uprawnienia kontrolne*.

5.7 Opis zasad zmiany statutu

Organem uprawnionym do dokonania Statutu Spółki jest walne zgromadzenie, które podejmuje w tym zakresie uchwałę większością 75% głosów.

6 Pozostałe informacje

6.1 Postępowania przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Na dzień 31 grudnia 2015 r. jak również na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania nie są prowadzone postępowania dotyczące zobowiązań albo wierzytelności Spółki, których wartość, stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych Emitenta, jak również Spółka nie jest stroną dwu lub więcej postępowań dotyczących odpowiednio zobowiązań lub wierzytelności, których łączna wartość dla poszczególnych grup stanowi co najmniej 10 % kapitałów własnych Emitenta.

Jednocześnie Spółka informuje, iż jedynym toczącym się postępowaniem, które może mieć istotny wpływ na sytuację finansową lub rentowność Spółki oraz Grupy PBKM jest postępowanie po kontroli skarbowej w Krio przeprowadzonej w roku 2014, zakończone decyzją dyrektora Regionalnej Generalnej Dyrekcji Podatkowej Węgry Centrum z 10 grudnia 2014 roku nakazującą zapłatę 117,6 mln HUF (ok. 1,6 mln zł) tytułem zaległego, zdaniem władz podatkowych, podatku VAT za rok 2011 oraz 31,6 mln HUF (ok. 0,4 mln zł) tytułem odsetek. W decyzji tej władze podatkowe zakwestionowały powszechnie uznawane do tej pory zwolnienie z VAT dla usług medycznych wykonywanych przez Krio. Dla ograniczenia ryzyka podatkowego Krio dokonało w związku z tą decyzją korekty deklaracji VAT za lata 2012-2014, wykazując łączne zobowiązanie w kwocie 597,7 mln HUF (ok. 8,1 mln. zł), z czego 409,2 mln HUF (około 5,6 mln zł) zostało w wyniku porozumienia z władzami skarbowymi rozłożone na raty do spłaty w ciągu trzech lat. Spółka poręczyła spłatę tej kwoty przez Krio. Na datę sporządzenia sprawozdania zobowiązanie Krio wynosi 277,8 mln HUF (ok. 3,9 mln zł). Skutkiem finansowym zmiany wykładni prawa na Węgrzech było dokonanie odpisów, co znalazło swoje odzwierciedlenie w wybranych pozycjach skonsolidowanego rachunku zysków i strat, poprzez ujęcie w pozycji Pozostałe koszty operacyjne kwoty 3.772,1 tys. zł tytułem rozliczenia VAT za lata 2011-2013 na Węgrzech. Spowodowało to również konieczność wstecznego naliczenia VAT od faktur wystawionych w latach 2011-2014. Odpis dokonany w 2014 roku w kwocie 3.772,1 tys. zł odzwierciedlał naliczenie VAT wstecz za lata 2011-2013, a naliczenie VAT od faktur wystawionych w roku 2014 zostało ujęte, jako obniżenie bieżących przychodów z usług w roku 2014. Spółka szacuje, że obowiązek opłacenia VAT obniża bieżący wynik o ok. 3,5 – 4 mln PLN. Krio w dniu 28 stycznia 2015 roku skierowała sprawę do sądu administracyjnego w Budapeszcie, wnioskując o uchylenie opisanej wyżej decyzji dot. 2011r., zarzucając jej niezgodność z ustawą o VAT. Sąd przychylił się do wniosku o wstrzymanie egzekucji, a na pierwszej rozprawie 29 września 2015 roku uznał zasadność rozpatrzenia pozwu, wyznaczając kolejną rozprawę na kwiecień 2016 roku.

Dnia 26 kwietnia 2016 roku sąd administracyjny w Budapeszcie wydał wyrok uchylający decyzję Regionalnej Generalnej Dyrekcji Podatkowej Węgry Centrum z dnia 10 grudnia 2014 r. nakazującej Krio zapłatę 117,6 mln HUF (ok. 1,6 mln zł) tytułem zaległego podatku VAT za rok 2011 oraz 31,6 mln HUF (ok. 0,4 mln zł) tytułem odsetek. Wyrok jest prawomocny, zaś Regionalnej Generalnej Dyrekcji Podatkowej Węgry Centrum przysługuje prawo złożenia apelacji (jednakże przedmiotem apelacji może być jedynie ewentualne naruszenie przez sąd administracyjny przepisów procedury sądowo-administracyjnej).

6.2 Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych

Podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, który dokonał badania sprawozdań finansowych za rok 2015 był Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. (Audytor)

Dnia 31 lipca 2015 roku PBKM zawarł umowę z Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa, wpisaną na listę podmiotów uprawnionych pod numerem ewidencyjnym 73 prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów, na przegląd i badanie sprawozdań finansowych PBKM S.A. Umowa obejmuje przegląd półrocznych sprawozdań finansowych (jednostkowego i skonsolidowanego) za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2015 roku, badanie rocznych sprawozdań finansowych (jednostkowego i skonsolidowanego) za 2015 rok oraz przegląd skróconego śródrocznego (jednostkowego i skonsolidowanego) sprawozdania za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2016 roku.

Łączna kwota netto wynagrodzenia należnego:

- z tytułu badania jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Polskiego Banku Komórek Macierzystych S.A. za rok 2015 wyniosła 75 tys. zł, natomiast za rok 2014 było to 55,0 tys. zł.
- z tytułu przeglądu skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy PBKM za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2015 roku wraz z danymi porównawczymi za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2014 roku wyniosła 37 tys. zł.

Podmiot ten dokonał również weryfikacji sprawozdań finansowych sporządzonych na potrzeby prospektu emisyjnego oraz świadczył inne usługi poświadczające i doradcze, których łączna wartość w roku 2015 wyniosła 139 tys. zł.

6.3 Zagadnienia dotyczące środowiska naturalnego

Spółka ze względu na charakter prowadzonej działalności podlega przepisom Prawa ochrony środowiska, Ustawy o odpadach oraz innym przepisom w zakresie ochrony środowiska.

Emitent corocznie wypełnia obowiązki związane z wprowadzaniem zanieczyszczeń do środowiska oraz uiszcza w tym zakresie stosowne opłaty, przy czym opłaty te nie są istotne z punktu widzenia uzyskiwanych wyników finansowych.

W toku prowadzonej działalności Emitent wytwarza odpady medyczne, która są przekazywane przez ich odbiorcę do instalacji termicznego przekształcenia odpadów.

Zdaniem Spółki kwestie środowiskowe nie mają istotnego znaczenia dla działalności Spółki i jej sytuacji finansowej, jak również nie mają istotnego wpływu na wykorzystywanie przez nią rzeczowych aktywów trwałych ani nie wywierają istotnego wpływu na środowisko. W związku z prowadzoną działalnością operacyjną w dotychczasowej działalności nie wystąpiły okoliczności skutkujące pojawieniem się po stronie PBKM istotnych zobowiązań oraz odszkodowań związanych z ochroną środowiska naturalnego.

6.4 Informacja o zatrudnieniu

W poniższej tabeli zaprezentowano przeciętne zatrudnienie w Spółce w latach 2014-2015.

Grupa zatrudnionych	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Zarząd	3	3
Pracownicy umysłowi	109	85
Razem:	112	88

7 Oświadczenia Zarządu

7.1 Oświadczenie Zarządu w sprawie rzetelności sprawozdań

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą, sprawozdanie finansowe PBKM S.A. za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2015 roku i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy PBKM S.A. Sprawozdanie Zarządu zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć, ryzyk i zagrożeń oraz sytuacji PBKM S.A.

7.2 Oświadczenie Zarządu w sprawie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Oświadczamy również, iż podmiot uprawniony do przeglądu sprawozdania finansowego PBKM S.A. za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2015 roku – Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący tego przeglądu spełniali warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii z badania, zgodnie z właściwymi przepisami prawa i normami zawodowymi.

Podpisy osób zarządzających

Jakub Julian Baran

Wiceprezes Zarządu

Tomasz Baran

Członek Zarządu

Jerzy Mikosz

Członek Zarządu

Warszawa, 29 kwietnia 2016 roku